
Handling 2022 nr 33

Yttrande över motion av Jenny Broman (V), Frida Tånghag (V), Sara Carlsson Hägglund (V) och Johan Zandin (V) om att anta en nollvision mot våld i nära relation

Till Göteborgs kommunfullmäktige

Kommunstyrelsens förslag

Kommunstyrelsen tillstyrker yrkande från D, M, L och C den 26 januari 2022 och föreslår att kommunfullmäktige beslutar:

1. Socialnämnden Centrum får i uppdrag att integrera antagandet av en nollvision mot våld i nära relationer i den kommande planen mot våld i nära relationer. Det innebär bland annat att alla kommunens verksamheter ska informera, uppmärksamma och uppmana till att reagera vid oro om våld.
2. Socialnämnden Centrum får i uppdrag att, inom ramen för den kommande planen mot våld i nära relationer, identifiera nuvarande insatser och metoder riktade mot våldsutövaren och vid behov utöka med fler. Detta bör ske i dialog med relevanta organisationer ur civilsamhället.
3. Den av Jenny Broman, Frida Tånghag, Sara Carlsson Hägglund och Johan Zandin väckta motionen anses i övrigt besvarad.

Vid behandlingen av ärendet i kommunstyrelsen förekom skiljaktiga meningar:

Daniel Bernmar (V) och Karin Pleijel (MP) yrkade bifall till yrkande från V och MP den 1 februari 2022. Vidare yrkade Karin Pleijel (MP) avslag på övriga yrkanden.

Marina Johansson (S) yrkade bifall till yrkande från S den 21 januari 2022.

Jessica Blixt (D), Jörgen Fogelklou (SD) och Emmyly Bönfors (C) yrkade bifall till yrkande från D, M, L och C den 26 januari 2022. Vidare yrkade Emmyly Bönfors (C) avslag på övriga yrkanden.

Kommunstyrelsen beslutade utan omröstning att bifalla Jessica Blixts m.fl. yrkande.

Elisabet Lann (KD) antecknade som yttrande en skrivelse från den 26 januari 2022.

Jörgen Fogelklou (SD) antecknade som yttrande en skrivelse från den 7 februari 2022.

Göteborg den 9 februari 2022
Göteborgs kommunstyrelse

Axel Josefson

Mathias Sköld

Yrkande

2022-02-07

Ärende nr 3.3

Yttrande angående – Motion av Jenny Broman (V), Frida Tånghag (V), Sara Carlsson Hägglund (V) och Johan Zandin (V) om att anta en nollvision mot våld i nära relation

Yttrandet

Sverigedemokraterna är givetvis i grunden positiva till en nollvision mot våld i nära relationer, men bedömer att de förslag och aktiviteter som förslås bör omhändertas i Göteborgs Stads plan för arbetet mot våld i nära relationer för åren 2021-2024 som är under framtagande.

Staden omhändertar redan förslagen genom förvaltningarnas grunduppdrag och utifrån gällande lagstiftning på området. Det finns även uppdrag från kommunfullmäktige om att förstärka arbetet mot våld i nära relationer och kompetenshöjande insatser för personal inom socialtjänstens och funktionshinderområdets verksamheter. Som våldsutsatt kan man behöva stadens hjälp med att få en trygg boendesituation. Nuvarande insatser och metoder riktade mot våldsutövaren behöver identifieras och om insatser bedöms otillräckliga, kan de utökas med fler. Det är något som kan omhändertas och ryms i planen.

Göteborgs socialtjänst är nu exempelvis först i landet med att anamma "Islandsmetoden" för att säkra snabbt stöd till barn som far illa i hemmet. Det handlar om effektivare samverkan mellan polis och socialtjänst. När polisen får ett larm om en våldsamt situation, och det finns barn i hushållet, ska socialtjänsten kopplas in med en gång, oavsett tid på dygnet. På så vis kan socialtjänsten snabbt få ett grepp om situationen och göra en skyddsbedömning. Socialtjänsten får också möjlighet att dokumentera fysiska skador och prata med barnet på plats.

Yrkande

(Vänsterpartiet, Miljöpartiet)

2022-02-01

3.3

Yrkande angående – Motion av Jenny Broman (V), Frida Tånghag (V), Sara Carlsson Hägglund (V) och Johan Zandin (V) om att anta en nollvision mot våld i nära relation

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

1. Motionen bifalles.
2. Socialnämnden Centrum får i uppdrag att integrera motionens samtliga förslag i Göteborgs stads plan mot våld i nära relationer.

Yrkandet

En nollvision mot våld i nära relation kan lägga grunden för att bygga en sammanhållen kedja för våldsutsatta. Den som blir utsatt för våld ska veta vart den ska vända sig för att få hjälp. Oavsett vem man vänder sig till i Göteborgs Stad ska de ha kunskap för att hjälpa en vidare. Den som blir utsatt ska veta att det finns stöd och någonstans att ta vägen i en akut situation, och att det går att ordna ett nytt liv i en egen bostad efter uppbrottet.

Motionärernas förslag att anta en nollvision mot våld i nära relationer innebär bland annat att alla kommunens verksamheter ska informera, uppmärksamma och uppmana till att reagera vid oro om våld. Även om många nämnder och bolag har ett antal arbetssätt och insatser för att motverka våld i nära relationer, finns det fortsatt mycket kvar att göra innan vi med säkerhet kan säga att alla verksamheter genomgående gör just detta: informerar, uppmärksammar och reagerar vid oro om våld.

Som flera remissinstanser föreslår kan en nollvision mot våld i nära relation införlivas i Göteborgs stads plan mot våld i nära relationer som är under revidering. Vi rödgrönrosa instämmer i denna bedömning, och anser att samtliga av motionens förslag med fördel kan inkluderas i planen. Förslagen är angränsande till pågående arbete och inriktningar för arbetet mot våld i nära relationer. Motionens intention är att Göteborgs stad tar tydlig ställning med en nollvision, samt att ett antal åtgärder genomförs för att förstärka insatserna mot våld i nära relation, framförallt inom ramen för befintligt arbete i stadens nämnder och bolag.

Vi rödgrönrosa föreslår därför att motionen bifalles och att förslagen införlivas i Göteborgs stads plan mot våld i nära relation. Genomförandet och omfattningen av kompetensutvecklingen bör ta hänsyn till nämndernas förutsättningar, exempelvis de

synpunkter som Grundskolenämnden redogör för i sitt remissvar. Som Socialnämnden Hisingen beskriver finns också goda möjligheter att söka medel från Socialstyrelsen för arbetet.

Yrkande

Socialdemokraterna

2022-01-21

Ärende nr: 3.1

Yrkande angående motion av Jenny Broman (V), Frida Tånghag (V), Sara Carlsson Hägglund (V) och Johan Zandin (V) om att anta en nollvision mot våld i nära relation

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och i kommunfullmäktige:

1. Socialnämnden Centrum får i uppdrag att integrera antagandet av en nollvision mot våld i nära relationer i den kommande planen mot våld i nära relationer. Det innebär bland annat att alla kommunens verksamheter ska informera, uppmärksamma och uppmana till att reagera vid oro om våld.
2. Fastighetsnämnden får i uppdrag att arbeta aktivt med att rekrytera fler privata fastighetsägare till samarbetsavtalet mellan staden och parterna på bostadsmarknaden, i syfte att öka andelen kommunala kontrakt med privata hyresvärdar som motpart.
3. Socialnämnden Centrum får i uppdrag att, inom ramen för den kommande planen mot våld i nära relationer, identifiera nuvarande insatser och metoder riktade mot våldsutövaren och vid behov utöka med fler. Detta bör ske i dialog med relevanta organisationer ur civilsamhället.
4. I övrigt anses motionen vara besvarad.

Yrkandet

Våld i nära relation är ett mycket allvarligt samhällsproblem. Brotten är ofta grova och kräver insatser från flera olika håll, inklusive kommuner. Vi instämmer i motionärernas bedömning att pandemin har förvärrat situationen för många, och att frågan skall prioriteras. Det är tydligt i remissvaren att staden arbetar med frågan på flera sätt, inte minst genom utbildningar till stadens anställda, och att framtagandet av en ny plan mot våld i nära relationer för staden syftar till att stärka arbetet med frågan.

Ingen individ i Göteborg ska gå runt med en rädsla för att bli våld utsatt av sin partner. Vi håller därför med motionärerna om att staden bör anta en nollvision mot våld i nära relationer. Vi gör, som flertalet av remissinstanserna, bedömningen att detta med fördel kan integreras i det pågående arbetet med att ta fram en plan mot våld i nära relation för staden.

Vi menar att en viktig del i att adressera problemet är att gå till dess rot, det vill säga hos våldsutövaren. Därför anser vi vidare att fler insatser och metoder behöver sättas in mot de som begår dessa brott, och att även detta arbete kan omhändertas inom ramen för planen.

Som våldsutsatt kan man behöva stadens hjälp med att få en trygg boendesituation. Det finns idag flera grupper i samhället som av olika anledningar behöver stadens hjälp för att hitta en långsiktig boendelösning, däribland våldsutsatta. Det individuella behovet bör styra här. Vi ser det som viktigt att öka andelen privata värdar som väljer att ansluta sig till samarbetsavtalet avseende kommunala kontrakt, för att på så sätt öka det totala antalet lägenheter som kan fördelas mellan individer i utsatta grupper i samhället. Detta blir än mer viktigt med tanke på det beklagliga beslutet att öka antalet ombildningar i stadens allmännyttan.

Yrkande
Särskilt yttrande

D, M, L, C
KD

2022-01-26

Ärende 3.1

Yrkande angående motion av Jenny Broman (V), Frida Tånghag (V), Sara Carlsson Hägglund (V) och Johan Zandin (V) om att anta en nollvision mot våld i nära relation

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och i kommunfullmäktige:

1. Socialnämnden Centrum får i uppdrag att integrera antagandet av en nollvision mot våld i nära relationer i den kommande planen mot våld i nära relationer. Det innebär bland annat att alla kommunens verksamheter ska informera, uppmärksamma och uppmana till att reagera vid oro om våld.
2. Socialnämnden Centrum får i uppdrag att, inom ramen för den kommande planen mot våld i nära relationer, identifiera nuvarande insatser och metoder riktade mot våldsutövaren och vid behov utöka med fler. Detta bör ske i dialog med relevanta organisationer ur civilsamhället.
3. I övrigt anses motionen vara besvarad.

Yrkandet

Våld i nära relationer inklusive hedersrelaterat våld och förtryck är ett allvarligt samhällsproblem. Pandemin har sannolikt förvärrat situationen för många vilket gör frågan än mer prioriterad. Motionens intentioner är goda. Idag pågår det ett arbete med *Ny plan för Göteborgs Stad mot våld i nära relationer 2021–2024* och staden bör anta en nollvision mot våld i nära relationer som integreras i planen. Målet måste vara att ingen individ i Göteborg ska utsättas för våld från en närstående.

I remissvaren framkommer att staden redan arbetar med frågan på flera sätt i linje med vad som föreslås i motionen. Vi gör, som flertalet av remissinstanserna, bedömningen att detta med fördel kan integreras i det pågående arbetet med att ta fram en plan mot våld i nära relation för staden.

Vi menar att en viktig del i att adressera problemet är att gå till dess rot, det vill säga hos våldsutövaren. Därför anser att nuvarande insatser och metoder riktade mot våldsutövaren behöver identifieras och om de bedöms otillräckliga utöka med fler. Även detta arbete kan omhändertas inom ramen för planen. Insatserna ska vara evidensbaserade och behöver systematiskt följas upp för att verksamheten ska kunna skapa ett kontinuerligt lärande om de effektivaste insatserna för varje given situation.

Som våldutsatt kan man behöva stadens hjälp med att få en trygg boendesituation. Det finns idag flera grupper i samhället som av olika anledningar behöver stadens hjälp för att

hitta en långsiktig boendelösning, däribland våldsutsatta. Det individuella behovet bör styra här.

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2021-11-30

Diarienummer 0856/21

Handläggare

Jeanette Stål

Telefon: 031-368 03 13

E-post: jeanette.stal@stadshuset.goteborg.se

Motion av Jenny Broman (V), Frida Tånghag (V), Sara Carlsson Hägglund (V) och Johan Zandin (V) om att anta en nollvision mot våld i nära relation

Motionen

Jenny Broman (V), Frida Tånghag (V), Sara Carlsson Hägglund (V) och Johan Zandin (V) föreslår att Göteborgs Stad ska anta en nollvision mot våld i nära relation i syfte att bygga en sammanhållen kedja för våldsutsatta. Den som blir utsatt för våld ska veta vart man vänder sig för att få hjälp, och att oavsett var man vänder sig i Göteborgs Stad har personalen adekvat kunskap för att hjälpa personen vidare. Motionärerna föreslår vidare att:

1. Göteborgs Stad antar en nollvision mot våld i nära relationer. Det innebär bland annat att alla kommunens verksamheter ska informera, uppmärksamma och uppmana till att reagera vid oro om våld.
2. Utbildningsinsatser ska genomföras för kommunens samtliga medarbetare och chefer. En plan för löpande kompetensutveckling för till exempel vård- och omsorgspersonal, skolpersonal och fritidsledare ska tas fram. En handledning för chefer ska tas fram om hur man kan ställa frågor och agera vid misstanke om våldsutsatthet bland anställda.
3. Tryggare boendesituation för våldsutsatta. Fastighetsnämnden får i uppdrag att ta fram åtgärder för att minska väntetider till eget boende efter att ha haft boende via kvinnojour eller andra skyddade boenden, samt söka samarbeten med privata fastighetsägare och civilsamhället.
4. Integrera nollvisionen i ordinarie verksamhet. Ett våldsförebyggande perspektiv ska integreras i den ordinarie verksamheten i samtliga nämnder och styrelser men med särskilt fokus på socialnämnderna, utbildningsnämnderna samt kommunens bostadsbolag.
5. Socialnämnderna får i uppdrag att se över det systematiska arbetet mot våld i nära relationer för att försöka identifiera samverkan, arbetssätt och metoder som når fler individer som drabbats av våld i nära relationer, inklusive hur juridiskt och ekonomiskt stöd kan erbjudas.
6. Socialnämnderna får i uppdrag att identifiera fler insatser och metoder riktade mot våldsutövaren. Detta bör ske i dialog med relevanta organisationer ur civilsamhället.

Remissinstanser

Motionen har remitterats för yttrande till socialnämnd Centrum, socialnämnd Hisingen, Förvaltnings AB Framtiden, förskolenämnden, grundskolenämnden, utbildningsnämnden och fastighetsnämnden. Remissinstansernas svar är sammanställda i nedanstående tabell.

Remissinstans	Beslut	Kommentar
Socialnämnd centrum	Avstyrker Översänder förvaltningens tjänsteutlåtande som eget yttrande. Yrkande V, MP, Fi	Nämnden är positiv till motionens innehåll men bedömer att staden redan omhändertar förslagen. Det sker dels genom förvaltningarnas grunduppdrag och utifrån gällande lagstiftning på området. Det finns även uppdrag från kommunfullmäktige om att förstärka arbetet mot våld i nära relationer och kompetenshöjande insatser för personal inom socialtjänstens och funktionshinderområdets verksamheter. Förslaget till ny plan mot våld i nära relationer syftar till att ytterligare stärka utvecklingen av arbetet på området och har identifierade mål och aktiviteter.
Socialnämnd Hisingen	Tillstyrker Översänder förvaltningens tjänsteutlåtande som eget yttrande. Yrkande M	Nämnden bedömer att förslagen kommer att ha en positiv inverkan för både medborgare och verksamheter vad gäller hälsa, jämställdhet och mänskliga rättigheter i staden.
Förvaltnings AB Framtiden	Punkt 1 och 4 anses besvarad med den bedömning som framgår i yttrandet.	Styrelsen gör bedömningen att koncernens bolag bedriver ett aktivt arbete med att informera om och uppmärksamma våld i nära relation samt att uppmana både boende och medarbetare till att reagera vid oro om våld i nära relation. Bolagets bedömning är också att det våldsförebyggande arbetet redan är integrerat i koncernens ordinarie verksamhet,

		framförallt genom Störningsjourens dagliga insatser och arbete.
Förskolenämnden	Tillstyrker de tre förslag som berör förskolan Översänder förvaltningens tjänsteutlåtande som eget yttrande.	Nämnden saknar ett mångfaldsperspektiv och ett barnperspektiv i motionen. I ett eventuellt fortsatt arbete med en nollvision bör dessa två perspektiv införlivas. Nämnden vill betona att förebyggande arbete mot våld i nära relation redan omfattas av förskolans kärnuppdrag. Förvaltningen deltar i flera staden-övergripande arbetsgrupper och samverkansgrupper och det finns en struktur med team och funktioner som har i uppdrag att arbeta med frågan i förskolan.
Grundskolenämnden	Tillstyrker delvis motionen med förbehåll av synpunkter Yttrande från V och MP	Grundskolenämnden instämmer i motionens intention men vill begränsa utbildningsinsatserna till att primärt omfatta rektorer och elevhälsopersonal, och att informationen via APT kompletteras med en fördjupande film. Bakgrunden är att de åtgärder som föreslås tar fortbildningstid i anspråk från personal i skolan, samtidigt som den totala mängden tid för fortbildning är densamma enligt läraravtalen. Det våldsförebyggande perspektivet bedöms vara omhändertaget.
Utbildningsnämnden	Avstyrker motionens förslag 1, 2 och 4 Avstår från att yttra sig kring motionens förslag 3, 5 och 6 Yrkande V, MP, Fi	Utbildningsnämnden är i grunden positiv till en nollvision mot våld i nära relationer, men bedömer att de förslag och aktiviteter som förslås bör omhändertas i Göteborgs Stads plan för arbetet mot våld i nära relationer för åren 2021-2024 som är under

		framtagande. Det våldsförebyggande perspektivet är idag en integrerad del i utbildningsnämndens ordinarie verksamhet.
Fastighetsnämnden	<p>Avstyrker</p> <p>Översänder yrkandet från KD, M, L och D som eget yttrande</p> <p>Yrkande KD, M, L och D</p> <p>Yrkande V och MP</p>	<p>Det pågår redan ett arbete med Ny plan för Göteborgs Stad mot våld i nära relationer 2021-2024. Utöver planen sker ett arbete i enlighet med det motionen föreslår genom olika förvaltningars grunduppdrag och uppdrag från kommunfullmäktiges budget samt genom att staden arbetar utifrån de lagar och föreskrifter som finns på området. Om en nollvision ska tas fram är det införlivas i planen mot våld i nära relationer.</p>

Bedömning ur ekonomisk dimension

Våld i nära relationer medför betydande samhällsekonomiska kostnader, till exempel kostnader för rättsprocesser, stödinsatser, vård och behandling samt sjukskrivningar. Att arbeta mot våld i nära relationer kan ses som en samhällsekonomisk investering.

Flera av förslagen i motionen kan leda till att stadens verksamheter upptäcker fler personer som utövar våld och är utsatta för våld. Det kan i sin tur innebära att mer personella resurser succesivt behövs inom både myndighetsutövning och resurs- och utförarverksamhet för att möta ett större antal personer i behov av stöd och hjälp, samt resurser för ökade kostnader för insatser till våldsutsatta och våldsutövare. I vilken omfattning är svårbedömt i nuläget. Det kan också tillkomma kostnader utifrån utbildningssatsningar, i synnerhet gällande kostnader för vikarier i verksamheter som inte kan frigöra personal under dagtid.

Bedömning ur ekologisk dimension

Stadsledningskontoret har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Våld i nära relation drabbar numerärt flest kvinnor och då i synnerhet unga kvinnor i parrelationer med unga män, men även pojkar och män kan utsättas. Hbtq-personer som utsätts för våld i nära relation söker i mindre grad hjälp och stöd från samhället och personer med funktionsnedsättning befinner sig i en utsatt position och kan behöva särskilda insatser för att komma ifrån våldet. Allt våld i nära relationer innebär ett stort lidande för den enskilde och Göteborgs Stads roll i att upptäcka våldet och utsattheten, oavsett vem som utsätts eller utsätter en annan, är central.

Våld i nära relation är i högsta grad även ett barnrättsproblem då barn inte sällan blir vittne till eller själv utsatta för våld i familjen vilket innebär traumatiska upplevelser som kan leda till svårigheter långt upp i vuxenlivet. Barn som lever i en våldsam miljö riskerar också i högre grad än andra barn att senare själva utsättas eller att bli våldsutövare. Alla barn har rätt till en trygg uppväxt, fri från våld. Att uppleva våld mellan sina föräldrar kan betraktas som en form av psykisk misshandel.

Den 1 juli 2021 trädde ett nytt brott kallat barnfridsbrott i kraft. Brottet är placerat i 4 kap. 3 § brottsbalken (BrB). Syftet är att stärka det straffrättsliga skyddet för barn som bevittnar vissa brott mellan närstående eftersom dessa barn enligt forskning löper ökad risk att drabbas av både psykisk och fysisk ohälsa.

Det pågår nationella satsningar på området våld i nära relation, bland annat genom regeringens åtgärds paket om 40 punkter.

För individen innebär våldsutsattheten en kränkning av individens inneboende värdighet och rätt till liv och frihet. Att upptäcka utsatthet och våldsutövande är avgörande för att bryta pågående våld men än viktigare är det att stärka det förebyggande arbetet så att våldet aldrig sker. Insatser som görs på området i Göteborgs Stad kommer, villkorat att de får önskad effekt, att ha en positiv inverkan på såväl jämställdhet på samhälls- och gruppnivå som individens mänskliga rättigheter för de som utsätts.

Jonas Kinnander

Eva Hessman

Direktör Ärende och utredning

Stadsdirektör

Bilagor

1. Motionen
2. Socialnämnd Centrums handlingar 2021-10-19 § 272
3. Socialnämnd Hisingens handlingar 2021-10-26 § 252
4. Förvaltnings AB Framtidens handlingar 2021-09-09 § 13c
5. Förskolenämndens handlingar 2021-10-27 § 251
6. Grundskolenämndens handlingar 2021-10-19 § 246
7. Utbildningsnämndens handlingar 2021-10-19 § 279
8. Fastighetsnämndens handlingar 2021-11-15 § 266

Handling 2021 nr 137

Motion av Jenny Broman (V), Frida Tånghag (V), Sara Carlsson Hägglund (V) och Johan Zandin (V) om att anta en nollvision mot våld i nära relation

Den senaste tiden har det skett en ökning av våldsbrott i nära relationer i Göteborg. Det visar både statistiken och signalerna från civilsamhället som dagligen jobbar med frågorna. Det är nu dags att insatser mot mäns våld mot kvinnor ges högsta prioritet. Tidiga varningssignaler måste tas på allvar och insatser sätts in i tid, innan det blir försent. Mäns våld mot kvinnor är inte ett nytt fenomen, men har den senaste tiden blivit allt mer uppmärksammat då fem kvinnor mördades av män de haft en relation med på tre veckor.

Pandemin och social isolering har gjort att fler lever i akut utsatthet. Samhället kommer att behöva hantera konsekvenserna av detta under lång tid framöver. Men våld i nära relationer (VINR) är inte en tillfällig pandemi där vi kan invänta en lösning. Det behövs långsiktiga och ihärdiga insatser för att förebygga våld, för att ge snabbt stöd till våldutsatta, och för att förhindra att våldet eskalerar. I Göteborgs Stad har det på senare tid genomförts flera viktiga punktinsatser, till exempel att de allmännyttiga bostadsbolagen sprider metoden Huskurage och att det under våren 2021 genomförs en större informationskampanj om våld i nära relationer. Grundskolenämnden kommer att genomföra ett pilotprojekt om våldsförbyggande arbete i skolan. Sedan tidigare finns kompetensutveckling om våld i nära relationer att tillgå för stadens personal.

Utredningar av de fall av våld i nära relationer som lett till mord visar att det ofta finns en historik av att offret sökt hjälp och stöd från myndigheter vid flera tillfällen men inte fått rätt stöd från samhället. Behovet av ökad kompetens är därför stort, både inom socialtjänsten som möter hjälpsökande men också andra delar av kommunens verksamhet där våld skulle kunna upptäckas tidigt. Chefer behöver få mer stöd i hur de kan ställa frågor och ha samtal med medarbetare de misstänker är utsatta för våld. Att ställa frågor om människors privatliv behöver ske med stor hänsyn till den personliga integriteten. Det kan ibland vara svårt att känna sig bekväm vid den typen av samtal. Likväl är just att ställa frågan det enda sättet att få veta. Det behöver tas fram en tydlig handledning chefer kan få stöd av för att ställa frågor och ha ett samtal på rätt sätt. De behöver också få kunskap om hur de kan hänvisa utsatta kvinnor vidare till professionell hjälp.

Insatser mot våld i nära relationer ska inte ske vid enstaka tillfällen när engagerade personer driver på för ökad kunskap i dessa frågor, eller när frågan blir medialt uppmärksam. Insatser bör pågå och utvecklas systematiskt över lång tid. Det är av särskild vikt att all personal som möter barn och unga har kunskap om osunda maskulinitetsnormer och arbetar aktivt för att förebygga att dessa får fäste. De som söker stöd och hjälp ska också erbjudas rådgivning kring hela livssituationen, från juridiskt stöd till privatekonomi. Alla ska känna ett gemensamt ansvar att motarbeta våld, hot och förtryck. Vi föreslår därför att Göteborg antar en nollvision mot våld i nära relationer, en vision som ska genomsyra arbetet i hela staden.

En viktig del är att fortsätta satsa på kvinnojourer och säkerställa deras långsiktiga finansiering, men vi behöver också växla upp arbetet med att tillgängliggöra fler bostäder för kvinnor som har befunnit sig på kvinnojour eller annat skyddat boende. När man väl tagit mod till sig och lämnat en våldsman är det svårt för många att få en egen bostad. Det är flera som blir kvar allt för länge på kvinnojourer till följd av det hårda trycket på bostadsmarknaden. Många orkar inte ens ta det första steget att söka hjälp då svårigheten att skaffa bostad avskräcker, särskilt om barn är inblandade som behöver ett tryggt hem. Vi behöver därför jobba för en tryggare boendesituation för våldsutsatta kvinnor. Här behöver kommunens egna fastighetsägare ta ett större ansvar, men också de privata fastighetsägarna. Mäns våld mot kvinnor är ett samhällsproblem, och inte bara en angelägenhet för kommunens fastighetsägare.

En nollvision kan lägga grunden för att bygga en sammanhållen kedja för våldsutsatta. Den som blir utsatt för våld ska veta vart man vänder sig för att få hjälp, och att oavsett vem man vänder sig till i Göteborgs Stad har kunskapen att hjälpa en vidare. Den som blir utsatt ska veta att det finns stöd och någonstans att ta vägen i en akut situation, och veta att det går att ordna ett nytt liv i en egen bostad efter uppbrottet.

Hösten 2020 noterade polisen en ökning i uttryckningar som rör våld i nära relationer i delar av staden. Samtidigt hade då inte socialtjänsten noterat motsvarande ökning av aktualiseringar av ärenden som rör VINR. Det ger skäl att misstänka att skydds nätet inte fångar upp våldsutsatta kvinnor. För att undvika att mörkertalet ökar behöver socialnämnderna se över samverkan med andra instanser, arbetssätt och metoder för att försöka identifiera insatser som kan nå fler våldsutsatta individer. Att samverka med civilsamhället är av yttersta vikt.

Samtidigt som det är viktigt att arbeta med att nå fler som blir våldsutsatta, att fler ska våga anmäla osv, menar vi att det behövs fler insatser riktade mot våldsutövaren. Det är viktigt för att bryta ett våldsbeteende så inte fler kvinnor riskerar att bli utsatta av samma man.

Kommunfullmäktige föreslås besluta att:

1. Göteborgs stad antar en nollvision mot våld i nära relationer. Det innebär bland annat att alla kommunens verksamheter ska informera, uppmärksamma och uppmana till att reagera vid oro om våld.
2. Utbildningsinsatser ska genomföras för kommunens samtliga medarbetare och chefer. En plan för löpande kompetensutveckling för t.ex. vård- och omsorgspersonal, skolpersonal och fritidsledare ska tas fram. En handledning för chefer ska tas fram om hur man kan ställa frågor och agera vid misstanke om våldsutsatthet bland anställda.
3. Tryggare boendesituation för våldsutsatta. Fastighetsnämnden får i uppdrag att ta fram åtgärder för att minska väntetider till eget boende efter att ha haft boende via kvinnojour eller andra skyddade boenden, samt söka samarbeten med privata fastighetsägare och civilsamhället.
4. Integrera nollvisionen i ordinarie verksamhet. Ett våldsförebyggande perspektiv ska integreras i den ordinarie verksamheten i samtliga nämnder och styrelser men med särskilt fokus på socialnämnderna, utbildningsnämnderna samt kommunens bostadsbolag.
5. Socialnämnderna får i uppdrag att se över det systematiska arbetet mot våld i nära relationer för att försöka identifiera samverkan, arbetsätt och metoder som når fler individer som drabbats av våld i nära relationer, inklusive hur juridiskt och ekonomiskt stöd kan erbjudas.
6. Socialnämnderna får i uppdrag att identifiera fler insatser och metoder riktade mot våldsutövaren. Detta bör ske i dialog med relevanta organisationer ur civilsamhället.

Jenny Broman (V)

Frida Tånghag (V)

Sara Carlsson Hägglund (V)

Johan Zandin (V)

§ 272 Svar på remiss om motion av Jenny Broman (V), Frida Tånghag (V), Sara Carlsson Hägglund (V) och Johan Zandin (V) om att anta en nollvision om våld i nära relation

N164-0922/21

Socialförvaltningen Centrum har 2021-09-23 upprättat ett tjänsteutlåtande i rubricerat ärende.

Yrkanden

Ulf Carlsson (MP) yrkar bifall till yrkande från (V), (MP) (FI). Se bilaga 7 till protokollet.

Jennifer Merelaid Hankins (V) yrkar bifall till yrkande från (V), (MP) (FI).

Masoud Vatankhah (FI) yrkar bifall till yrkande från (V), (MP) (FI).

Kristina Bergman Alme (L) yrkar bifall till förvaltningens förslag.

Lisen Kindbom (S) yrkar bifall till förvaltningens förslag.

Per Holm (D) yrkar bifall till förvaltningens förslag.

Agneta Kjaerbeck (SD) yrkar bifall till förvaltningens förslag.

Propositionsordning

Ordförande Nina Miskovsky (M) ställer yrkandet från (V), (MP) och (FI) mot förvaltningens förslag och finner att nämnden beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Beslut

Socialnämnden Centrum avstyrker motionen om att anta en nollvision mot våld i nära relation och översänder förvaltningens tjänsteutlåtande som eget yttrande till kommunstyrelsen.

Socialnämnden Centrum förklarar paragrafen omedelbart justerad.

Utdrag ur protokoll
Sammanträdesdatum: 2021-10-19

Dag för justering
2021-10-19

Vid protokollet

Sekreterare
Lovisa Varenius

Ordförande
Nina Miskovsky

Justerande
Ulf Carlsson

Yrkande

(Vänsterpartiet, Miljöpartiet, Feministiskt Initiativ)

2021-10-17

Ärende nr 16

Yrkande angående – Svar på remiss om motion av Jenny Broman (V), Frida Tånghag (V), Sara Carlsson Hägglund (V) och Johan Zandin (V) om att anta en nollvision mot våld i nära relation.

Förslag till beslut

Socialnämnden Centrum tillstyrker motionen om att anta en nollvision mot våld i nära relation och överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande med ändringar enligt detta yrkande som eget yttrande till kommunstyrelsen.

Socialnämnden Centrum förklarar paragrafen omedelbart justerad.

Yrkandet

Motionärernas förslag att anta en nollvision mot våld i nära relationer innebär bland annat att "alla kommunens verksamheter ska informera, uppmärksamma och uppmana till att reagera vid oro om våld". Även om socialnämnden centrum har ett antal arbetssätt och insatser för att motverka våld i nära relationer, finns det fortsatt en bit att gå innan vi med säkerhet kan säga att alla verksamheter informerar, uppmärksammar och reagerar vid oro om våld.

Socialnämnden centrum ansvarar för flera av kommunens verksamheter inom området våld i nära relationer. Motionens förslag kräver inte nödvändigtvis nya insatser eller åtgärder på alla områden, utan snarare att ambitionsnivån för att motverka våld i nära relation skulle höjas, kommunens befintliga insatser skulle ses över, och att verkningsfulla arbetssätt skulle spridas till alla kommunens verksamheter.

Socialnämnderna har exempelvis ett pågående arbete utifrån kommunfullmäktiges uppdrag att förstärka arbetet mot våld i nära relationer och kompetenshöjande insatser för personal inom socialtjänstens och funktionshinderområdets verksamheter. Socialnämnden Centrums erfarenheter av arbetet mot våld i nära relation och genomförandet av sådana kompetenshöjande insatser skulle kunna vara en god utgångspunkt för att genomföra motionärernas förslag om utbildningsinsatser i andra nämnder och bolag.

Motionens samtliga förslag kan med fördel inkluderas i Göteborgs stads nya plan mot våld i nära relation som är under framtagande, eftersom de är angränsande till pågående arbete och inriktningar för arbetet mot våld i nära relationer. Utifrån ovanstående bör motionen tillstyrkas.

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2021-09-23

Diarienummer N164-0922/21

Handläggare

Katarina Idegård, Ritva Gonzalez

Telefon: 031-367 91 36

E-post: katarina.idegard@socialcentrum.goteborg.se

Svar på remiss om motion av Jenny Broman (V), Frida Tånghag (V), Sara Carlsson Hägglund (V) och Johan Zandin (V) om att anta en nollvision om våld i nära relation

Förslag till beslut

Socialnämnden Centrum avstyrker motionen om att anta en nollvision mot våld i nära relation och översänder förvaltningens tjänsteutlåtande som eget yttrande till kommunstyrelsen.

Socialnämnden Centrum förklarar paragrafen omedelbart justerad.

Sammanfattning

Nämnden har i uppdrag från kommunstyrelsen att ta ställning till en motion från Vänsterpartiet (handling 2021 nr 137), om att anta en nollvision mot våld i nära relation. I motionen lyfts att det den senaste tiden har skett en ökning av våldsbrott i nära relationer i Göteborg samt att pandemin och den sociala isolering som följt på den, har lett till att fler befinner sig i en akut utsatthet. Arbetet med att hantera och förebygga våld i nära relationer ska bedrivas på lång sikt och nu ges högsta prioritet. Motionen innehåller förslag på aktiviteter för att förbättra stadens arbete på området. Förvaltningens bedömning är att staden redan omhändertar det som motionen föreslår. Det sker dels genom förvaltningarnas grunduppdrag och utifrån gällande lagstiftning på området. Förvaltningens förslag är att motionen avstyrks.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Våld i nära relationer medför betydande samhällsekonomiska kostnader, både på en samhällsnivå samt individnivå. På samhällsnivå handlar det till exempel om kostnader för diverse rättsprocesser, stödinsatser, vård och behandling samt sjukskrivningar. På individnivå handlar det om uteblivna inkomster till följd av sjukskrivning som en konsekvens av våldsutsattheten. Ekonomiskt våld som en del av våldsutövandet är inte heller ovanligt, där förövaren exempelvis sätter sin partner i skuld på olika sätt. Forskning visar att våldsutsatthet leder till ökad ohälsa hela livet igenom. Våld i nära relationer är särskilt skadligt då det sker i en social kontext som borde erbjuda trygghet och närhet. Att arbeta mot våld i nära relationer kan ses som en samhällsekonomisk investering.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Våld i nära relationer betraktas som ett mönster av handlingar som kan vara allt från subtila handlingar till grova brott. Våldet är ofta upprepat och systematiskt och kan anta flera olika former. Att utsättas för våld i nära relationer innebär en särskild utsatthet, då våldet utövas inom en nära och vad som förväntades vara en förtroendefull relation. Missbruksproblem, utländsk bakgrund, funktionsnedsättning, att leva med hedersnormer, sexuell läggning som avviker från normen, samt könsöverskridande identitet eller uttryck är exempel på faktorer som ytterligare ökar utsattheten och sårbarheten hos individen. Studier har visat att barn ofta är närvarande och medvetna om det våld som förekommer inom familjen. Barn som lever i familjer där det förekommer våld löper också stor risk att själva bli direkt utsatta för våld.

Det är klarlagt i forskning och kartläggningar att män står för majoriteten av våldet i nära relationer och att kvinnor är den grupp som utsätts i högst utsträckning. Det grova våldet i nära relationer utövas också oftast av män. Att slippa utsättas för våld och övergrepp är ytterst en fråga om mänskliga rättigheter. Förekomsten av våld i nära relationer är också ett folkhälsoproblem som för den drabbade individen kan få negativa konsekvenser på många områden i livet.

Samverkan

Samverkan har skett i förvaltningens samverkansgrupp (FSG) 2021-10-12.

Bilagor

1. Motion Nollvision våld i nära relation

Ärendet

Nämnden har i uppdrag från kommunstyrelsen att ta ställning till en motion från Vänsterpartiet (handling 2021 nr 137), om att anta en nollvision mot våld i nära relation. Svar på remissen ska ha inkommit till Stadsledningskontoret senast 2021-10-30.

Beskrivning av ärendet

Socialnämnden Centrum har av kommunstyrelsen ombetts yttra sig om motion Nollvision våld i nära relation upprättad av Vänsterpartiet. I motionen lyfts att det den senaste tiden har skett en ökning av våldsbrott i nära relationer i Göteborg. Det beskrivs också hur pandemin och den sociala isolering som följt på den, har lett till att fler befinner sig i en akut utsatthet och att pandemins konsekvenser kommer behöva hanteras under en lång tid framöver. Arbetet med att hantera och förebygga våld i nära relationer ska bedrivas på lång sikt och nu ges högsta prioritet.

I motionen lyfts följande utvecklingsområden:

1. Upptäcka och agera vid våldsutsatthet.
2. Utbildningsinsatser och planer för kompetensutveckling.
3. Tryggare boendesituation för våldsutsatta.
4. Våldsförebyggande perspektiv i ordinarie verksamhet.
5. Systematiska arbetet mot våld i nära relationer.
6. Insatser och metoder riktade mot våldsutövaren.

Förvaltningens bedömning

Motionen föreslår att Göteborgs Stad antar en nollvision mot våld i nära relationer och anger aktiviteter som behöver genomföras. Förvaltningen är positiv till motionen men bedömer dock att staden redan omhändertar det som föreslås. Det sker genom olika förvaltningars grunduppdrag, samt genom att staden arbetar utifrån de lagar och föreskrifter som finns på området. Förutom detta finns även uppdrag från kommunfullmäktige som givits utanför budget. De fokuserar på att socialnämnderna ska förstärka arbetet mot våld i nära relationer och kompetenshöjande insatser för personal inom socialtjänstens och funktionshinderområdets verksamheter. Förslaget till ny plan mot våld i nära relationer syftar till att ytterligare stärka utvecklingen av arbetet på området och har identifierade mål och aktiviteter. Utifrån ovanstående är förvaltningens bedömning att motionen bör avstyrkas.

Socialförvaltningen Centrum

Michael Ivarson
Förvaltningsdirektör

§252 N166-0677/21

Svar på remiss angående att anta en nollvision om våld i nära relation, SLK dnr 0856/21

Beslut

1. Socialnämnden Hisingen tillstyrker motionen om att anta en nollvision om våld i nära relation och översänder förvaltningens tjänsteutlåtande som eget yttrande till Stadsledningskontoret.
2. Socialnämnden Hisingen förklarar paragrafen omedelbart justerad.

Ärende

En begäran om yttrande över motionen av Jenny Broman (V), Frida Tånghag (V), Sara Carlsson Hägglund (V) och Johan Zandin (V) om att anta en nollvision mot våld i nära relation har inkommit.

Nämnden ska yttra sig över motionen och ta ställning till om nämnden tillstyrker, avstyrker eller inte tar ställning till förslagen. Nämnden ska avge sitt svar senast den 30 oktober 2021 till Stadsledningskontoret, SLK dnr 0856/21.

Handling

1. Motion om att anta en nollvision om våld i nära relation
2. Yrkande från M, daterat 2021-10-26

Yrkanden

Sara Carlsson Hägglund (V) yrkar bifall på förvaltningens tjänsteutlåtande.

Åke Björk (M) yrkar avslag på förvaltningens tjänsteutlåtande.

Marie Brynolfsson (V) yrkar avslag på yrkandet från M.

Propositionsordning

Ordförande Simona Mohamsson (L) ställer proposition på förvaltningens tjänsteutlåtande mot yrkandet från M. Ordförande finner att nämnden bifaller förvaltningens tjänsteutlåtande. Omröstning begärs.

Omröstning

Godkänd voteringsprocess: Ja för bifall på förvaltningens tjänsteutlåtande och Nej för bifall på yrkandet från M.

Utdrag ur protokoll

Sammanträdesdatum: 2021-10-26

Viktor Stenlöf (S), Sara Carlsson Hägglund (V), Peter Svanberg (D), Simona Mohamsson (L), Sophia Nilsson (MP), Fredrik Brunzell (S), Kristina Carlsson (D), Marie Brynolfsson (V) och Birgitta Thörn (SD) röstar Ja.

Åke Björk (M) och Rickard Eriksson (M) röstar Nej.

Socialnämnden Hisingen beslutar med 9 röster Ja mot 3 röster nej att bifalla förvaltningens tjänsteutlåtande.

Reservation

Moderaterna reserverar mot beslutet.

Protokollsutdrag skickas till

Ärendet expedieras till Stadsledningskontoret dnr 0856/21.

Dag för justering

2021-10-26

Vid protokollet

Sekreterare

Tea Aracic

Ordförande

Simona Mohamsson (L)

Justerande

Sara Carlsson Hägglund (V)

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2021-09-22

Diarienummer N166-0677/21

Handläggare

Anette Hall, Elisabeth H Johansson

Telefon: 031-366 65 64, 031-366 73 35

E-post: anette.hall@socialhisingen.goteborg.se
elisabeth.h.johansson@socialhisingen.goteborg.se

Svar på remiss angående att anta en nollvision om våld i nära relation, SLK dnr 0856/21

Förslag till beslut

1. Socialnämnden Hisingen tillstyrker motionen om att anta en nollvision om våld i nära relation och översänder förvaltningens tjänsteutlåtande som eget yttrande till Stadsledningskontoret.
2. Socialnämnden Hisingen förklarar paragrafen omedelbart justerad.

Sammanfattning

En begäran om yttrande över motionen av Jenny Broman (V), Frida Tånghag (V), Sara Carlsson Hägglund (V) och Johan Zandin (V) om att anta en nollvision mot våld i nära relation har inkommit.

Motionen innefattar, förutom en nollvision om våld i nära relationer, bland annat förslag om utbildningsinsatser till chefer och medarbetare, metoder och arbetssätt för att nå fler våldsutsatta samt som vänder sig till våldsutövare, tryggare boende och att ett våldsförebyggande perspektiv ska integreras i ordinarie verksamhet.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Flera av förslagen i motionen kan leda till att förvaltningen upptäcker fler personer som utövar våld och är utsatta för våld. Det kan innebära att mer personella resurser succesivt behövs inom både myndighetsutövning och resurs- och utförarverksamhet för att möta ett större antal personer i behov av stöd och hjälp. I vilken omfattning går idag inte att bedöma. Det kan också tillkomma kostnader utifrån utbildningssatser. Socialstyrelsen har dock under flera år fördelat ut utvecklingsmedel till satsningar inom området som har täckt tidigare behov.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Förslagen bedöms påverka kommunens invånare på ett positivt sätt utifrån perspektiven hälsa, jämställdhet och mänskliga rättigheter. De har en påverkan på alla åldersgrupper och socioekonomiska grupper då våld förekommer överallt.

Förslagen bedöms bidra till högre kompetens hos medarbetare och bättre anpassade arbetssätt vilket bidrar till större trygghet hos medarbetarna.

Bedömning görs att stadens invånare kommer att möta verksamheter med en högre kompetens och fler insatser och därmed verksamheter som är bättre rustade att möta deras behov.

Samverkan

Information har skett på förvaltningens samverkansgrupp FSG den 19 oktober 2021.

Bilagor

1. Motion om att anta en nollvision om våld i nära relation

Ärendet

En begäran om yttrande över motionen av Jenny Broman (V), Frida Tånghag (V), Sara Carlsson Hägglund (V) och Johan Zandin (V) om att anta en nollvision mot våld i nära relation har inkommit.

Nämnden ska yttra sig över motionen och ta ställning till om nämnden tillstryker, avstyrker eller inte tar ställning till förslagen. Nämnden ska avge sitt svar senast den 30 oktober 2021 till Stadsledningskontoret, SLK dnr 0856/21.

Beskrivning av ärendet

En begäran om yttrande över motionen av Jenny Broman (V), Frida Tånghag (V), Sara Carlsson Hägglund (V) och Johan Zandin (V) om att anta en nollvision mot våld i nära relation har inkommit.

I motionen föreslås Kommunfullmäktige besluta:

1. Göteborgs stad antar en nollvision mot våld i nära relationer. Det innebär bland annat att alla kommunens verksamheter ska informera, uppmärksamma och uppmana till att reagera vid oro om våld.
2. Utbildningsinsatser ska genomföras för kommunens samtliga medarbetare och chefer. En plan för löpande kompetensutveckling för t.ex. vård- och omsorgspersonal, skolpersonal och fritidsledare ska tas fram. En handledning för chefer ska tas fram om hur man kan ställa frågor och agera vid misstanke om våldsutsatthet bland anställda.
3. Tryggare boendesituation för våldsutsatta. Fastighetsnämnden får i uppdrag att ta fram åtgärder för att minska väntetider till eget boende efter att ha haft boende via kvinnojour eller andra skyddade boenden, samt söka samarbeten med privata fastighetsägare och civilsamhället.
4. Integrera nollvisionen i ordinarie verksamhet. Ett våldsförebyggande perspektiv ska integreras i den ordinarie verksamheten i samtliga nämnder och styrelser men med särskilt fokus på socialnämnderna, utbildningsnämnderna samt kommunens bostadsbolag.
5. Socialnämnderna får i uppdrag att se över det systematiska arbetet mot våld i nära relationer för att försöka identifiera samverkan, arbetssätt och metoder som når fler individer som drabbats av våld i nära relationer, inklusive hur juridiskt och ekonomiskt stöd kan erbjudas.
6. Socialnämnderna får i uppdrag att identifiera fler insatser och metoder riktade mot våldsutövaren. Detta bör ske i dialog med relevanta organisationer ur civilsamhället.

Socialförvaltningen Hisingens pågående arbete

Pågående arbete

Mycket av det pågående arbete som utförs hålls samman av Dialoga kompetenscenter. Där finns också stadens samordningsfunktion. Göteborgs stad och socialförvaltningen har sedan länge ett pågående arbete med att informera invånare genom till exempel kampanjer som Orange Day/Week. Socialförvaltningen har också ett pågående arbete att identifiera metoder och arbetssätt för att nå ut till målgrupper som vi idag inte riktigt når ut till, till exempel ungdomar.

Utbildning

Chefer och medarbetare har sedan länge erbjudits kompetensutveckling via stadens gemensamma kompetenscenter Dialoga, länsstyrelsen och externa utbildningsåtgärder.

Utbildningar som kontinuerligt erbjuds genom Dialoga är:

- Basutbildning i ViNR
- Utbildning för utbildare
- Patriark
- Utbildning i att utreda och bedöma farlighet och risk för våld i nära relationer
- Utbildning med särskilda fokusområden

Utbildningar som erbjuds i extern regi:

- Möta Pappor/ föräldrar med våldsproblematik.
- Utbildning i MI riktad mot våldsutövare vilken har genomförts under våren.

Boendesituation

Boendesituationen är problematisk i staden och det vore önskvärt att väntetiden till ett eget boende för våldsutsatta personer minskar för att motverka att den våldsutsatta går tillbaka till en destruktiv situation. Det arbetas också med, om det är möjligt, att i så hög utsträckning det går låta den våldsutsatta bo kvar i den gemensamma bostaden.

Våldsförebyggande perspektiv

Medarbetare inom främjande- och förebyggandeverksamheter möter de boende på Hisingen i olika fora. På medborgarkontor, på gator och torg finns invånarguiderna, som bland annat sprider information om våld och vilket stöd som finns att få för den som lever med våld.

Förebyggandesocionomer träffar småbarnsföräldrar enskilt och i grupp inom barnhälsovården och på öppna förskolan. Tillsammans med personal från regionen görs hembesök hos nyblivna föräldrar. I dessa möten kan familjer i behov av stöd uppmärksammas och samtal om våld föras.

Ungdomssekreterarna arbetar individuellt med ungdomar kring frågor om maskulinitetsnormer, vilka har en stark koppling till våld.

Under Orange Day/Orange Week pågår aktiviteter riktade till både invånarna och medarbetarna. Bland annat pågår ett arbete för att nå ut med information på ungdomars arenor, där ungdomar själva är delaktiga.

Huscourage är en metod som stadens bostadsbolag använder för att uppmärksamma våld i nära relationer. Via Trygg i sprids metoden även till privata fastighetsägare.

Utifrån mål och uppdrag i verksamhetsplanerna pågår avdelnings- och enhetsspecifika aktiviteter rörande våld i nära relationer.

Ett våldsförebyggande perspektiv är väl integrerat i de verksamheter som har som uppdrag att arbeta förebyggande.

Samarbete

Islandsmodellen är ett exempel på ett systematiskt arbetssätt i samverkan med Polisen, Åklagarmyndigheten, Hälso- och sjukvården samt Socialjouren för att nå fler individer i det akuta skedet. Forskning visar på att motivationen till förändring och stöd hos den utsatte och våldsutövaren är som störst just då. Islandsmodellen kommer att implementeras på förvaltningen i slutet av 2021. Modellen kan på sikt bidra till behov av utökade personella resurser.

Via kompetenscenter Dialoga har förvaltningen också samarbete med UN Women och Lex femme.

Förvaltningens bedömning

Socialförvaltningen Hisingens bedömning är att förslagen kommer att ha en positiv inverkan för både medborgare och verksamheter vad gäller hälsa, jämställdhet och mänskliga rättigheter i staden. Förvaltningen föreslår att nämnden tillstyrker samtliga förslag presenterade i motionen och översänder förvaltningens tjänsteutlåtande som eget yttrande till Stadsledningskontoret.

Christina Alvelin

Karita Saapunki Björk

Förvaltningsdirektör

Avdelningschef

Vid protokollet:

Mohamed Hama Ali

Justeras:

Kjell Björkqvist

Roger Höög

§ 13

Remisser/motioner

- c) **Motion – Jenny Broman (V), Frida Tånghag (V), Sara Carlsson Hägglund (V) och Johan Sandin (V) om att anta en nollvision om våld i nära relation**

Beslut

Styrelsen beslutar att besvara motionen från (V) om att anta en nollvision om våld i nära relation i enlighet med bedömningen i bolagets yttrande.

Styrelsehandling nr. 13c
Utfärdat 2021-09-09
Diarienummer 2021-0133

Handläggare
Anna Staxång
Telefon:031-773 7552
E-post: anna.staxang@framtiden.se

Yttrande över motion av (V) om att anta en nollvision om våld i nära relation (dnr:0856/21)

Förslag till beslut

Styrelsen för Förvaltnings AB Framtiden:

Motionen av (V) om att anta en nollvision om våld i nära relation besvaras med den bedömning som framgår i yttrandet.

Sammanfattning

Förvaltnings AB Framtiden har blivit ombudda att lämna ett yttrande över en motion av Jenny Broman (V), Frida Tånghag (V), Sara Carlsson Hägglund (V) och Johan Sandin (V) om att anta en nollvision om våld i nära relation.

Motionen handlar om att stadens verksamheter ska förstärka och intensifiera sitt arbete med insatser mot våld i nära relation. Motionärerna lämnar sex förslag på hur staden ska stärka sitt fortsatta arbete mot våld i nära relation, varav framförallt två av förslagen bedöms beröra Framtiden. Dels att Göteborgs Stad ska anta en nollvision mot våld i nära relationer och dels att alla kommunens verksamheter ska informera, uppmärksamma och uppmana till att reagera vid oro om våld.

Bolaget gör bedömningen att koncernens bolag bedriver ett aktivt arbete med att informera om och uppmärksamma våld i nära relation samt att uppmana både boende och medarbetare till att reagera vid oro om våld i nära relation. Bolagets bedömning är också att det våldsförebyggande arbetet redan är integrerat i koncernens ordinarie verksamhet, framförallt genom Störningsjourens dagliga insatser och arbete.

Motionen ska besvaras senast 2021-10-30.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Bolaget har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension

Bedömning ur ekologisk dimension

Bolaget har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Aktivt arbete mot våld i nära relation är en väsentlig del i koncernens sociala arbete. Detta eftersom var fjärde göteborgare bor i någon av koncernens fastigheter och våld i nära relation sker ofta i hemmet. Det bedöms därför väsentligt att koncernen arbetar aktivt med frågan och att koncernens ca 1 100 medarbetare har kunskap om och redskap

för att uppmärksamma och agera vid oro för våld i nära relation. Det innebär också att de informationsinsatser och kampanjer som koncernens bolag genomför har potential att nå många göteborgare som på så sätt uppmärksammas på att det finns stöd och hjälp att få och vart man kan vända sig.

Samverkan

Ärendet har inte varit föremål för samverkan.

Expedieras

stadsledningskontoret@stadshuset.goteborg.se

Bilagor

1. *Motion av Jenny Broman (V), Frida Tånghag (V), Sara Carlsson Hägglund (V) och Johan Sandin (V) om att anta en nollvision om våld i nära relation.*

Ärendet

Förvaltnings AB Framtiden har blivit ombedda att yttra sig över en motion av Jenny Broman (V), Frida Tånghag (V), Sara Carlsson Hägglund (V) och Johan Sandin (V) om att anta en nollvision om våld i nära relation.

Motionen ska besvaras senast 2021-10-30.

Beskrivning av ärendet

Den motion från (V) som Framtiden har blivit ombedda att yttra sig över handlar om att stadens verksamheter systematiskt och över lång tid ska arbeta med insatser mot våld i nära relation. Motionärerna betonar att alla ska känna ett gemensamt ansvar för att motarbeta våld, hot och förtryck och föreslår att Göteborg ska anta en nollvision mot våld i nära relationer, en vision som de menar ska genomsyra arbetet i hela staden. Som en del i detta anges också att staden behöver jobba för en tryggare boendesituation för våldsutsatta kvinnor och att både kommunen egna fastighetsägare och privata fastighetsägare behöver ta ett större ansvar för detta. Motionärerna lämnar sex förslag på hur staden ska stärka sitt fortsatta arbete mot våld i nära relation. Två av de sex förslagen bedöms särskilt beröra Framtiden enligt nedan:

- Göteborgs stad antar en nollvision mot våld i nära relationer. Det innebär bland annat att alla kommunens verksamheter ska informera, uppmärksamma och uppmana till att reagera vid oro om våld.
- Integrera nollvisionen i ordinarie verksamhet. Ett våldsförebyggande perspektiv ska integreras i den ordinarie verksamheten i samtliga nämnder och styrelser men med särskilt fokus på socialnämnderna, utbildningsnämnderna samt kommunens bostadsbolag.

Bolagets bedömning

Framtiden har inom ramen för verksamheten ett pågående arbete i syfte att motverka våld i nära relation. I motionen ges exempel på detta arbete och nedan följer de insatser och åtgärder som bolaget bedömer beskriver att arbete mot våld i nära relation är en integrerad del av koncernens arbete.

- **Våga bry dig.**
Våga bry dig är en våldspreventiv metod för att förebygga, förhindra och stoppa mäns våld mot kvinnor och våld mot närstående. Konceptet innebär att grannar och medarbetare uppmanas att våga agera och visa omtanke om de är oroliga för eller märker att någon far illa. Det kan vara oro för våld inom en familj, men det kan också handla om att uppmärksamma en äldre granne som verkar må dåligt eller någon som är ensam. Om vi vet hur vi kan agera när vi känner oro för att någon granne far illa, har vi också möjlighet att bidra till att förhindra våld i nära relationer.
- **Utbildningar i våld i nära relation**
Samtliga koncernens medarbetare har under de senaste två åren erbjudits en utbildning i Våld i nära relation. Utbildningen har genomförts i samarbete med Dialoga kompetenscentrum.
- **Webutbildning i trygg och säker arbetsmiljö**

Under 2020 producerade och lanserade Framtiden en webutbildning om trygg och säker arbetsmiljö. Utbildningen innehåller filmer, expertutlåtanden och inslag för att ge medarbetare kunskap om och redskap för att hantera situationer, bland annat vid misstanke om våld i nära relation. Utbildningen är framtagen att passa den kontext, huvudsakligen boendemiljöer, som koncernens bolag verkar inom.

- **Orange Day**

Framtidenkoncernen har under de senaste tre åren deltagit i och uppmärksammat kampanjen Orange Day som syftar till att förebygga och avskaffa våld mot kvinnor och flickor. Kampanjen genomförs genom att vi informerar våra hyresgäster om att våld inte kan accepteras och vart man kan vända sig om man blir slagen eller lever med våld i familjen. I samband med Orange Day genomförs också aktiviteter som riktar sig till allmänheten i Göteborg, tex genom att vi belyser områden och platser i orange. Störningsjouren är sammankallande i det arbetet.

- **Störningsjourens arbete**

Störningsjourens uppdrag är bland annat att förebygga och åtgärda störningar i boendet och att skapa trygghet för de boende. Som en del i detta arbete ingår att aktivt arbeta mot våld i nära relation. Bolagets vd ingår i stadens ledningsgrupp för våld i nära relation och hedersrelaterad problematik. Bolaget har under året med pandemin upplevt en ökning av antalet störningsärenden, dock har man inte upplevt någon ökning av antalet ärenden med koppling till våld i nära relation.

Givet att ovanstående insatser och aktiviteter får avsedd effekt är bolagets bedömning att det inom koncernens bolag bedrivs ett aktivt arbete med att informera om och uppmärksamma våld i nära relation samt att uppmana både hyresgäster och medarbetare till att reagera vid oro om våld i nära relation. Bolagets bedömning är också att det våldsförebyggande arbetet är integrerat i koncernens ordinarie verksamhet genom framförallt Störningsjourens dagliga insatser och arbete.

Datum

Underskrift

.....

.....

Namnförtydligande

Terje Johansson

VD och koncernchef

Anna-Karin Trixe

Stabschef

Handling 2021 nr 137

Motion av Jenny Broman (V), Frida Tånghag (V), Sara Carlsson Hägglund (V) och Johan Zandin (V) om att anta en nollvision mot våld i nära relation

Den senaste tiden har det skett en ökning av våldsbrott i nära relationer i Göteborg. Det visar både statistiken och signalerna från civilsamhället som dagligen jobbar med frågorna. Det är nu dags att insatser mot mäns våld mot kvinnor ges högsta prioritet. Tidiga varningssignaler måste tas på allvar och insatser sättas in i tid, innan det blir försent. Mäns våld mot kvinnor är inte ett nytt fenomen, men har den senaste tiden blivit allt mer uppmärksammat då fem kvinnor mördades av män de haft en relation med på tre veckor.

Pandemin och social isolering har gjort att fler lever i akut utsatthet. Samhället kommer att behöva hantera konsekvenserna av detta under lång tid framöver. Men våld i nära relationer (VINR) är inte en tillfällig pandemi där vi kan invänta en lösning. Det behövs långsiktiga och ihärdiga insatser för att förebygga våld, för att ge snabbt stöd till våldsutsatta, och för att förhindra att våldet eskalerar. I Göteborgs Stad har det på senare tid genomförts flera viktiga punktinsatser, till exempel att de allmännyttiga bostadsbolagen sprider metoden Huskurage och att det under våren 2021 genomförs en större informationskampanj om våld i nära relationer. Grundskolenämnden kommer att genomföra ett pilotprojekt om våldsförbyggande arbete i skolan. Sedan tidigare finns kompetensutveckling om våld i nära relationer att tillgå för stadens personal.

Utredningar av de fall av våld i nära relationer som lett till mord visar att det ofta finns en historik av att offret sökt hjälp och stöd från myndigheter vid flera tillfällen men inte fått rätt stöd från samhället. Behovet av ökad kompetens är därför stort, både inom socialtjänsten som möter hjälpsökande men också andra delar av kommunens verksamhet där våld skulle kunna upptäckas tidigt. Chefer behöver få mer stöd i hur de kan ställa frågor och ha samtal med medarbetare de misstänker är utsatta för våld. Att ställa frågor om människors privatliv behöver ske med stor hänsyn till den personliga integriteten. Det kan ibland vara svårt att känna sig bekväm vid den typen av samtal. Likväl är just att ställa frågan det enda sättet att få veta. Det behöver tas fram en tydlig handledning chefer kan få stöd av för att ställa frågor och ha ett samtal på rätt sätt. De behöver också få kunskap om hur de kan hänvisa utsatta kvinnor vidare till professionell hjälp.

Insatser mot våld i nära relationer ska inte ske vid enstaka tillfällen när engagerade personer driver på för ökad kunskap i dessa frågor, eller när frågan blir medialt uppmärksam. Insatser bör pågå och utvecklas systematiskt över lång tid. Det är av särskild vikt att all personal som möter barn och unga har kunskap om osunda maskulinitetsnormer och arbetar aktivt för att förebygga att dessa får fäste. De som söker stöd och hjälp ska också erbjudas rådgivning kring hela livssituationen, från juridiskt stöd till privatekonomi. Alla ska känna ett gemensamt ansvar att motarbeta våld, hot och förtryck. Vi föreslår därför att Göteborg antar en nollvision mot våld i nära relationer, en vision som ska genomsyra arbetet i hela staden.

En viktig del är att fortsätta satsa på kvinnojourer och säkerställa deras långsiktiga finansiering, men vi behöver också växla upp arbetet med att tillgängliggöra fler bostäder för kvinnor som har befunnit sig på kvinnojour eller annat skyddat boende. När man väl tagit mod till sig och lämnat en våldsman är det svårt för många att få en egen bostad. Det är flera som blir kvar allt för länge på kvinnojourer till följd av det hårda trycket på bostadsmarknaden. Många orkar inte ens ta det första steget att söka hjälp då svårigheten att skaffa bostad avskräcker, särskilt om barn är inblandade som behöver ett tryggt hem. Vi behöver därför jobba för en tryggare boendesituation för våldsutsatta kvinnor. Här behöver kommunens egna fastighetsägare ta ett större ansvar, men också de privata fastighetsägarna. Mäns våld mot kvinnor är ett samhällsproblem, och inte bara en angelägenhet för kommunens fastighetsägare.

En nollvision kan lägga grunden för att bygga en sammanhållen kedja för våldsutsatta. Den som blir utsatt för våld ska veta vart man vänder sig för att få hjälp, och att oavsett vem man vänder sig till i Göteborgs Stad har kunskapen att hjälpa en vidare. Den som blir utsatt ska veta att det finns stöd och någonstans att ta vägen i en akut situation, och veta att det går att ordna ett nytt liv i en egen bostad efter uppbrottet.

Hösten 2020 noterade polisen en ökning i uttryckningar som rör våld i nära relationer i delar av staden. Samtidigt hade då inte socialtjänsten noterat motsvarande ökning av aktualiseringar av ärenden som rör VINR. Det ger skäl att misstänka att skyddsnätet inte fångar upp våldsutsatta kvinnor. För att undvika att mörkertalet ökar behöver socialnämnderna se över samverkan med andra instanser, arbetssätt och metoder för att försöka identifiera insatser som kan nå fler våldsutsatta individer. Att samverka med civilsamhället är av yttersta vikt.

Samtidigt som det är viktigt att arbeta med att nå fler som blir våldsutsatta, att fler ska våga anmäla osv, menar vi att det behövs fler insatser riktade mot våldsutövaren. Det är viktigt för att bryta ett våldsbeteende så inte fler kvinnor riskerar att bli utsatta av samma man.

Kommunfullmäktige föreslås besluta att:

1. Göteborgs stad antar en nollvision mot våld i nära relationer. Det innebär bland annat att alla kommunens verksamheter ska informera, uppmärksamma och uppmana till att reagera vid oro om våld.
2. Utbildningsinsatser ska genomföras för kommunens samtliga medarbetare och chefer. En plan för löpande kompetensutveckling för t.ex. vård- och omsorgspersonal, skolpersonal och fritidsledare ska tas fram. En handledning för chefer ska tas fram om hur man kan ställa frågor och agera vid misstanke om våldsutsatthet bland anställda.
3. Tryggare boendesituation för våldsutsatta. Fastighetsnämnden får i uppdrag att ta fram åtgärder för att minska väntetider till eget boende efter att ha haft boende via kvinnojour eller andra skyddade boenden, samt söka samarbeten med privata fastighetsägare och civilsamhället.
4. Integrera nollvisionen i ordinarie verksamhet. Ett våldsförebyggande perspektiv ska integreras i den ordinarie verksamheten i samtliga nämnder och styrelser men med särskilt fokus på socialnämnderna, utbildningsnämnderna samt kommunens bostadsbolag.
5. Socialnämnderna får i uppdrag att se över det systematiska arbetet mot våld i nära relationer för att försöka identifiera samverkan, arbetsätt och metoder som når fler individer som drabbats av våld i nära relationer, inklusive hur juridiskt och ekonomiskt stöd kan erbjudas.
6. Socialnämnderna får i uppdrag att identifiera fler insatser och metoder riktade mot våldsutövaren. Detta bör ske i dialog med relevanta organisationer ur civilsamhället.

Jenny Broman (V)

Frida Tånghag (V)

Sara Carlsson Hägglund (V)

Johan Zandin (V)

Yttrande till kommunstyrelsen över motion (V) om att anta en nollvision mot våld i nära relation

§ 251, N608-1744/21

Beslut

1. Förskolenämnden tillstyrker delvis motionen, med de förbehåll som framgår av förvaltningens yttrande, och översänder det till kommunstyrelsen.
2. Beslutet förklaras omedelbart justerat.

Handling

Förvaltningens tjänsteutlåtande daterat 25 oktober 2021.

Justering

Paragrafen justeras omedelbart.

Protokollsutdrag skickas till

stadsledningskontoret@stadshuset.goteborg.se

Märk svaret med stadsledningskontorets diarienummer 0856/21

Vid protokollet

Sekreterare

Jenny Bergsman

Rätt utdraget ur protokoll intygar:

Helena Öhrvall Tf Kanslichef

Justering av protokollet har tillkännagivits genom anslag på kommunens anslagstavla

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2021-10-25

Diarienummer: N608-1744/21

Handläggare: Birgitta Östling

Telefon: 031-365 54 27

E-post: birgitta.ostling@forskola.goteborg.se

Yttrande över motion från kommunfullmäktige om att anta en nollvision mot våld i nära relation

Förslag till beslut

1. Förskolenämnden tillstyrker delvis motionen, med de förbehåll som framgår av förvaltningens yttrande, och översänder det till kommunstyrelsen.
2. Beslutet förklaras omedelbart justerat.

Sammanfattning

Förskolenämnden har från kommunfullmäktige fått motionen *Motion av Jenny Broman (V), Frida Tånghag (V), Sara Carlsson Hägglund (V) och Johan Zandin (V) om att anta en nollvision mot våld i nära relation* med begäran om yttrande. Motionen syftar till att Staden ska anta en nollvision avseende våld i nära relation och arbeta mer aktivt med frågan. I motionen finns sex förslag som formulerats som uppdrag.

Förskoleförvaltningen instämmer i de tre förslag som i motionen berör förskolan: anta en nollvision avseende våld i nära relation, genomföra utbildningsinsatser samt integrera nollvisionen i ordinarie verksamhet.

Förskoleförvaltningen saknar ett mångfaldsperspektiv och ett barnperspektiv i motionen. I ett eventuellt fortsatt arbete med en nollvision bör dessa två perspektiv införlivas.

Förskoleförvaltningen vill betona att förebyggande arbete mot våld i nära relation redan omfattas av förskolans kärnuppdrag. I enlighet med värdegrundsuppdraget som definieras i läroplanen och skollagen ska förskolan arbeta utifrån demokratiska grundprinciper om alla människors lika värde och okränkbarhet. Förvaltningen deltar i flera staden-övergripande arbetsgrupper och samverkansgrupper och det finns en struktur med team och funktioner som har i uppdrag att arbeta med frågan i förskolan. Förskoleförvaltningen erbjuder även utbildningar som stödjer det främjande och förebyggande arbetet mot våld i nära relation.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Om motionen bifalles kommer det att uppstå kostnader för förskoleförvaltningen när personal ska frigöras från sitt uppdrag för att delta i kompetensutveckling. Om förskoleförvaltningen själva ska bekosta kompetensutvecklingen innebär det att medel kommer att tas från grundbeloppet (barnpengen). Förvaltningen gör bedömningen att de föreslagna åtgärderna i motionen inte kan rymmas inom befintlig ram. Om motionen bifalles bör därför varje insats kostnadsberäknas och förses med finansiering.

Om hela Staden samverkar och kraftsamlar för att arbeta med en nollvision avseende våld i nära relation så finns goda möjligheter att förebygga sjukskrivningar och främja folkhälsan. Det leder på sikt till minskade samhällskostnader.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Att bli utsatt för våld måste betraktas som den yttersta formen av förtryck.

Förskoleförvaltningen anser att ett aktivt arbete och en nollvision avseende våld i nära relation kan skona individer från ett liv i förtryck och livsfara.

Förskoleförvaltningen saknar ett mångfaldsperspektiv i motionen. I Göteborgs Stads riktlinje för arbete mot våld i nära relationer (dnr 0110/20) står att ”förvaltningarna och bolagen ska ha beredskap för att upptäcka våld, även våld som förekommer bortom föreställningarna om vilka som utsätts och vilka som utsätter. För upptäckt och adekvat stöd krävs normmedvetenhet och ett inkluderande förhållningssätt.” I ett arbete med en nollvision avseende våld i nära relation bör detta vara vägledande.

Barnkonventionen

I enlighet med artikel 19 i barnkonventionen har alla barn rätt till en trygg uppväxt, fri från våld. Den 1 juli 2021 trädde ett nytt brott, kallat barnfridsbrott, i kraft (4 kap. 3 § brottsbalken (BrB)). Syftet är att stärka det straffrättsliga skyddet för barn som bevittnar vissa brott mellan närstående. I motionen omnämns barn men förskoleförvaltningen saknar ett barnperspektiv. I ett arbete med en nollvision avseende våld i nära relation bör barnperspektivet och barn som målgrupp vara inkluderat utifrån barnkonvention och gällande lagstiftning.

Förskoleförvaltningen arbetar aktivt mot kränkningar, trakasserier och sexuella trakasserier av barn med stöd av skollagen och diskrimineringslagen. Det förebyggande arbetet pågår under hela året med kartläggning, planering och aktiva åtgärder.

Personal i förskoleförvaltningens verksamheter har anmälningsplikt i enlighet med socialtjänstlagen. Om ett barn utsätts för kränkande behandling på förskolan görs en anmälan till socialtjänst, och om aktuellt till Polisen. Därefter görs en utredning och åtgärder sätts in. I förskoleförvaltningen pågår ett kontinuerligt arbete med att förbättra rutinen för orosanmälan samt att utveckla samarbetet med socialtjänsten.

Samverkan

Information har getts i förvaltningsövergripande samverkansgruppen (FSG) den 20 oktober 2021.

Bilagor

1. Motion av Jenny Broman (V), Frida Tånghag (V), Sara Carlsson Hägglund (V) och Johan Zandin (V) om att anta en nollvision mot våld i nära relation

Ärendet

Förskolenämnden har från kommunfullmäktige fått motionen *Motion av Jenny Broman (V), Frida Tånghag (V), Sara Carlsson Hägglund (V) och Johan Zandin (V) om att anta en nollvision mot våld i nära relation* med begäran om yttrande. Stadsledningskontoret begär att nämnden ska inkomma med yttrande senast 2021-10-30. På grund av tidsplanen medger ärendet ingen bordläggning.

Beskrivning av ärendet

Förskolenämnden har från kommunfullmäktige fått motionen *Motion av Jenny Broman (V), Frida Tånghag (V), Sara Carlsson Hägglund (V) och Johan Zandin (V) om att anta en nollvision mot våld i nära relation* med begäran om yttrande.

Motionen syftar till att Staden ska anta en nollvision avseende våld i nära relation och arbeta mer aktivt med frågan inom alla verksamheter. I motionen finns sex förslag som formulerats som uppdrag. Förslagen berör följande områden:

1. Nollvision mot våld i nära relationer
2. Utbildningsinsatser
3. Tryggare boendesituation
4. Integrera nollvisionen i ordinarie verksamhet.
5. Se över det systematiska arbetet mot våld i nära relationer
6. Identifiera fler insatser och metoder riktade mot våldsutövaren.

Förvaltningens bedömning

Förskoleförvaltningen har valt att lämna synpunkter på de tre förslag till beslut i motionen som förvaltningen bedömer berör förskolan.

- 1. Förslag i motionen:** *Göteborgs stad antar en nollvision mot våld i nära relationer. Det innebär bland annat att alla kommunens verksamheter ska informera, uppmärksamma och uppmana till att reagera vid oro om våld.*

Förskoleförvaltningen instämmer i motionärernas intention om ett samhälle fritt från våld i nära relation. Staden behöver gemensamt ta ansvar för att skydda de individer som utsätts. Barn som bevittnar våld mot närstående kan traumatiseras och löper risk att utveckla ohälsa. I längden kan det påverka barnets utbildning och liv i övrigt. En nollvision skulle kunna bidra i arbetet mot våld i nära relation.

- 2. Förslag i motionen:** *Utbildningsinsatser ska genomföras för kommunens samtliga medarbetare och chefer. En plan för löpande kompetensutveckling för t.ex. vård- och omsorgspersonal, skolpersonal och fritidsledare ska tas fram. En handledning för chefer ska tas fram om hur man kan ställa frågor och agera vid misstanke om våldsutsatthet bland anställda.*

Medarbetare

Förskoleförvaltningen instämmer i att utbildningsinsatser bör genomföras som ett steg i att nå en nollvision. Medarbetare i förskoleförvaltningen har haft och har möjlighet att gå utbildningar anordnade av Dialoga. Om förslaget om utbildningsinsatser genomförs anser förskoleförvaltningen att Dialoga fortsatt ska ha uppdraget att genomföra generella fortbildningsinsatser till medarbetare i Göteborgs Stad. Om en förvaltning har uppdraget skapas en gemensam kunskapsbas i Staden. Om motionen bifalles kommer det att uppstå kostnader för förskoleförvaltningen när personal ska frigöras från sitt uppdrag för att delta i kompetensutveckling, därför bör varje insats kostnadsberäknas och förses med finansiering.

Chefer

Förskoleförvaltningen instämmer även i att en handledning för chefer bör tas fram för att öka kompetensen om hur chefen kan ställa frågor och ska agera vid misstanke om våldsutsatthet bland anställda. En sådan handledning bör även innehålla ett konkret underlag för samtal mellan chef och medarbetare.

Fördjupad kunskap om våld i nära relation skulle kunna ingå i introduktionen för nya chefer i respektive förvaltning.

- 3. Förslag i motionen:** *Integrera nollvisionen i ordinarie verksamhet. Ett våldsförebyggande perspektiv ska integreras i den ordinarie verksamheten i samtliga nämnder och styrelser men med särskilt fokus på socialnämnderna, utbildningsnämnderna samt kommunens bostadsbolag.*

Förskoleförvaltningen instämmer med motionens förslag om att integrera nollvisionen i ordinarie verksamhet och vill betona att förebyggande arbete mot våld i nära relation redan omfattas av förskolans kärnuppdrag. I enlighet med värdegrundsuppdraget som definieras i läroplanen och skollagen ska förskolan arbeta utifrån demokratiska grundprinciper om alla människors lika värde och okränkbarhet. Forskning visar att även förskolan i sig kan utgöra en skyddsfaktor som barnet kan ta med sig genom livet. Sannolikt bidrar förskolan till att minska risken för att våld i nära relation uppstår och försvårar för våldsutövare att verka ostört.

Förskoleförvaltningen vill även lyfta att uppföljning av arbetet mot våld i nära relation bör vara en del av Stadens systematiska kvalitetsarbete och därmed en del av ordinarie uppföljningssystem.

Pågående arbete i förskoleförvaltningen

Forum

Förskoleförvaltningen delar i ett antal forum som arbetar med området våld i nära relation. Exempel på forum är:

- Myndighetsövergripande arbetsgrupp mot hedersrelaterat våld och förtryck (chefer)
- Stadenövergripande samverkansgruppen mot heders relaterat våld och kontroll samt våld i nära relationer (samordnare och koordinatörer)
- Samverkansgrupp för mänskliga rättigheter:
Systematisk samverkan mellan förskoleförvaltningen, grundskoleförvaltningen, utbildningsförvaltningen och stadsledningskontoret. Hedersrelaterat våld och förtryck är en av frågorna som lyfts i gruppen.

Insatser

- Förskoleförvaltningen har ett team för mänskliga rättigheter. I teamets uppdrag ingår området våld i nära relation och hedersrelaterat våld och förtryck.
- Staden-gemensamt arbete med kampanjen "Orange Day" (FN; s dag för att uppmärksamma att mäns våld mot kvinnor skall upphöra).
- Mobilisering att höja uppmärksamheten inför sommaren då risken ökar för att barn som lever i hederskontext kan fara illa, exempelvis flickor som förs utomlands för könsstympning.
- Förskoleförvaltningen har genom planen mot diskriminering och kränkande behandling ett systematiskt arbete som stödjer det främjande och förebyggande arbetet mot våld i nära relationer.
- Insatser inom ramen för Jämlik Stad.

Kompetensutveckling

Förskoleförvaltningen erbjuder utbildningar och information som stödjer det främjande och förebyggande arbetet mot våld i nära relation. Utbildningar ska öka kompetensen i att kunna upptäcka de barn som idag lever i familjer där det förekommer våld.

- *Barnuppfostran i hedersmiljöer*: utbildningen riktar sig till stödteam (specialpedagoger, psykologer och logopedier).
- *Bygga broar*: fortbildning för pedagoger i värdegrundsdialoger med vårdnadshavare.
- *Tillitsskapande dialoger med utrikesfödda föräldrar*: utbildning till pedagoger genom förskoleförvaltningens deltagande i EU-projektet Equel city.
- *Alla Barn i Centrum (ABC) i förskolan*: utbildning för pedagoger i värdegrundstärkande förhållningsätt.
- *Alla Barn i Centrum (ABC) i förskolan*: föräldraskapsstödsprogram som riktas till vårdnadshavare med barn i förskoleåldern.
- *Jag vill veta*: förskoleförvaltningen erbjuder i samverkan med Dialoga utbildning i Brottsförebyggande rådets material.
- *Liv utan våld hemma*: ett samtalsmaterial för personal med syfte att öka pratbarheten. Materialet bygger på intervjuer från föräldrar i Biskopsgården.

Elisabet Nord

Förskoledirektör

Expedieras till (e-post adress/postadress)

stadsledningskontoret@stadshuset.goteborg.se

Svaret ska märkas med stadsledningskontorets diarienummer 0856/21.

Kommunfullmäktige

Handling 2021 nr 137

Motion av Jenny Broman (V), Frida Tånghag (V), Sara Carlsson Häggglund (V) och Johan Zandin (V) om att anta en nollvision mot våld i nära relation

Den senaste tiden har det skett en ökning av våldsbrott i nära relationer i Göteborg. Det visar både statistiken och signalerna från civilsamhället som dagligen jobbar med frågorna. Det är nu dags att insatser mot mäns våld mot kvinnor ges högsta prioritet. Tidiga varningssignaler måste tas på allvar och insatser sätts in i tid, innan det blir försent. Mäns våld mot kvinnor är inte ett nytt fenomen, men har den senaste tiden blivit allt mer uppmärksammat då fem kvinnor mördades av män de haft en relation med på tre veckor.

Pandemin och social isolering har gjort att fler lever i akut utsatthet. Samhället kommer att behöva hantera konsekvenserna av detta under lång tid framöver. Men våld i nära relationer (VINR) är inte en tillfällig pandemi där vi kan invänta en lösning. Det behövs långsiktiga och ihärdiga insatser för att förebygga våld, för att ge snabbt stöd till våldsutsatta, och för att förhindra att våldet eskalerar. I Göteborgs Stad har det på senare tid genomförts flera viktiga punktinsatser, till exempel att de allmännyttiga bostadsbolagen sprider metoden Huskourage och att det under våren 2021 genomförs en större informationskampanj om våld i nära relationer. Grundskolenämnden kommer att genomföra ett pilotprojekt om våldsförbyggande arbete i skolan. Sedan tidigare finns kompetensutveckling om våld i nära relationer att tillgå för stadens personal.

Utredningar av de fall av våld i nära relationer som lett till mord visar att det ofta finns en historik av att offret sökt hjälp och stöd från myndigheter vid flera tillfällen men inte fått rätt stöd från samhället. Behovet av ökad kompetens är därför stort, både inom socialtjänsten som möter hjälpsökande men också andra delar av kommunens verksamhet där våld skulle kunna upptäckas tidigt. Chefer behöver få mer stöd i hur de kan ställa frågor och ha samtal med medarbetare de misstänker är utsatta för våld. Att ställa frågor om människors privatliv behöver ske med stor hänsyn till den personliga integriteten. Det kan ibland vara svårt att känna sig bekväm vid den typen av samtal. Likväl är just att ställa frågan det enda sättet att få veta. Det behöver tas fram en tydlig handledning chefer kan få stöd av för att ställa frågor och ha ett samtal på rätt sätt. De behöver också få kunskap om hur de kan hänvisa utsatta kvinnor vidare till professionell hjälp.

Insatser mot våld i nära relationer ska inte ske vid enstaka tillfällen när engagerade personer driver på för ökad kunskap i dessa frågor, eller när frågan blir medialt uppmärksam. Insatser bör pågå och utvecklas systematiskt över lång tid. Det är av särskild vikt att all personal som möter barn och unga har kunskap om osunda maskulinitetsnormer och arbetar aktivt för att förebygga att dessa får fäste. De som söker stöd och hjälp ska också erbjudas rådgivning kring hela livssituationen, från juridiskt stöd till privatekonomi. Alla ska känna ett gemensamt ansvar att motarbeta våld, hot och förtryck. Vi föreslår därför att Göteborg antar en nollvision mot våld i nära relationer, en vision som ska genomsyra arbetet i hela staden.

En viktig del är att fortsätta satsa på kvinnojourer och säkerställa deras långsiktiga finansiering, men vi behöver också växla upp arbetet med att tillgängliggöra fler bostäder för kvinnor som har befunnit sig på kvinnojour eller annat skyddat boende. När man väl tagit mod till sig och lämnat en våldsman är det svårt för många att få en egen bostad. Det är flera som blir kvar allt för länge på kvinnojourer till följd av det hårda trycket på bostadsmarknaden. Många orkar inte ens ta det första steget att söka hjälp då svårigheten att skaffa bostad avskräcker, särskilt om barn är inblandade som behöver ett tryggt hem. Vi behöver därför jobba för en tryggare boendesituation för våldsutsatta kvinnor. Här behöver kommunens egna fastighetsägare ta ett större ansvar, men också de privata fastighetsägarna. Mäns våld mot kvinnor är ett samhällsproblem, och inte bara en angelägenhet för kommunens fastighetsägare.

En nollvision kan lägga grunden för att bygga en sammanhållen kedja för våldsutsatta. Den som blir utsatt för våld ska veta vart man vänder sig för att få hjälp, och att oavsett vem man vänder sig till i Göteborgs Stad har kunskapen att hjälpa en vidare. Den som blir utsatt ska veta att det finns stöd och någonstans att ta vägen i en akut situation, och veta att det går att ordna ett nytt liv i en egen bostad efter uppbrottet.

Hösten 2020 noterade polisen en ökning i uttryckningar som rör våld i nära relationer i delar av staden. Samtidigt hade då inte socialtjänsten noterat motsvarande ökning av aktualiseringar av ärenden som rör VINR. Det ger skäl att misstänka att skydds nätet inte fångar upp våldsutsatta kvinnor. För att undvika att mörkertalet ökar behöver socialnämnderna se över samverkan med andra instanser, arbetssätt och metoder för att försöka identifiera insatser som kan nå fler våldsutsatta individer. Att samverka med civilsamhället är av yttersta vikt.

Samtidigt som det är viktigt att arbeta med att nå fler som blir våldsutsatta, att fler ska våga anmäla osv, menar vi att det behövs fler insatser riktade mot våldsutövaren. Det är viktigt för att bryta ett våldsbeteende så inte fler kvinnor riskerar att bli utsatta av samma man.

Kommunfullmäktige föreslås besluta att:

7. Göteborgs stad antar en nollvision mot våld i nära relationer. Det innebär bland annat att alla kommunens verksamheter ska informera, uppmärksamma och uppmana till att reagera vid oro om våld.
8. Utbildningsinsatser ska genomföras för kommunens samtliga medarbetare och chefer. En plan för löpande kompetensutveckling för t.ex. vård- och omsorgspersonal, skolpersonal och fritidsledare ska tas fram. En handledning för chefer ska tas fram om hur man kan ställa frågor och agera vid misstanke om våldsutsatthet bland anställda.
9. Tryggare boendesituation för våldsutsatta. Fastighetsnämnden får i uppdrag att ta fram åtgärder för att minska väntetider till eget boende efter att ha haft boende via kvinnojour eller andra skyddade boenden, samt söka samarbeten med privata fastighetsägare och civilsamhället.
10. Integrera nollvisionen i ordinarie verksamhet. Ett våldsförebyggande perspektiv ska integreras i den ordinarie verksamheten i samtliga nämnder och styrelser men med särskilt fokus på socialnämnderna, utbildningsnämnderna samt kommunens bostadsbolag.
11. Socialnämnderna får i uppdrag att se över det systematiska arbetet mot våld i nära relationer för att försöka identifiera samverkan, arbetsätt och metoder som når fler individer som drabbats av våld i nära relationer, inklusive hur juridiskt och ekonomiskt stöd kan erbjudas.
12. Socialnämnderna får i uppdrag att identifiera fler insatser och metoder riktade mot våldsutövaren. Detta bör ske i dialog med relevanta organisationer ur civilsamhället.

Jenny Broman (V)

Frida Tånghag (V)

Sara Carlsson Hägglund (V)

Johan Zandin (V)

Yttrande över motion om att anta en nollvision mot våld i nära relationer

§ 246, N609-1875/21

Ärendet

Grundskolenämnden har att yttra sig till kommunstyrelsen över en motion av Jenny Broman (V), Frida Tånghag (V), Sara Carlsson Hägglund (V) och Johan Zandin (V) om att anta en nollvision mot våld i nära relationer.

Handling

Tjänsteutlåtande daterat 2021-08-31.

Yttrande från V och MP, daterat 2021-10-19, protokollsbilaga 8.

Förvaltningen föreslår att grundskolenämnden delvis tillstyrker motionen, med de förbehåll som framgår av förvaltningens yttrande, och översänder det till kommunstyrelsen.

Beslut

Grundskolenämnden tillstyrker delvis motionen, med de förbehåll som framgår av förvaltningens yttrande, och översänder det till kommunstyrelsen.

Grundskolenämnden förklarar beslutet omedelbart justerat.

Expedieras

Kommunstyrelsen

Dag för justering

2021-10-19

Utdrag ur protokoll
Sammanträdesdatum: 2021-10-19

Vid protokollet

Sekreterare

Anna Bäcklund

Ordförande

Axel Darvik (L)

Justerande

Bosse Parbring (MP)

Rätt utdraget intygar i tjänsten:

Anna Bäcklund
Nämndsekreterare

Grundskolenämnden

Yttrande (Vänsterpartiet, Miljöpartiet)

2021-10-19

Ärende nr 13

Yttrande angående – Svar på remiss om motion av Jenny Broman (V), Frida Tånghag (V), Sara Carlsson Hägglund (V) och Johan Zandin (V) om att anta en nollvision mot våld i nära relation.

Yttrande

Motionärernas förslag att anta en nollvision mot våld i nära relationer innebär bland annat att "alla kommunens verksamheter ska informera, uppmärksamma och uppmana till att reagera vid oro om våld". Många gånger associerar vi våld i nära relationer med vuxna relationer, men unga kvinnor och flickor är ofta i ännu högre grad utsatta för våld i sina relationer. Det finns fortsatt en bit att gå innan vi med säkerhet kan säga att alla verksamheter informerar, uppmärksammar och reagerar vid oro om våld. Vi återkommer när ärendet kommer upp på kommunstyrelsen.

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2021-08-31

Diarienummer N609-1875/21

Handläggare

Emmelie Rönnblad, Frida Norrman, Wenche Pålsson

E-post: wenche.palsson@grundskola.goteborg.se

Yttrande över motion om att anta en nollvision mot våld i nära relation, dnr 0856/21

Förslag till beslut

I grundskolenämnden

Grundskolenämnden tillstyrker delvis motionen, med de förbehåll som framgår av förvaltningens yttrande, och översänder det till kommunstyrelsen.

Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Sammanfattning

Förvaltningen instämmer i motionens intention om att våld i nära relation måste upphöra, men vill begränsa de mer omfattande utbildningsinsatserna till att primärt endast omfatta rektorer och elevhälsopersonal, och att informationen som redan delges medarbetare via APT kompletteras med en fördjupande film. Bakgrunden till detta är att de åtgärder som föreslås om kompetensutveckling och vidareutbildning tar fortbildningstid i anspråk från personal i skolan, samtidigt som den totala mängden tid för fortbildning är densamma enligt läraravtalen.

Det våldsförebyggande perspektivet bedöms vara omhändertaget i grundskoleförvaltningen oavsett om motionen bifalles eller inte.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Förvaltningen bedömer att nollvisionens åtaganden ryms inom befintlig ram för grundskoleförvaltningen, givet att hänsyn tas till förvaltningens förbehåll om begränsade fortbildningsinsatser. De kompetensutvecklingsinsatser och utbildningar som staden åtar sig genom att bifalla motionen kommer att ta tid i anspråk från skolans personal, men ingen ytterligare tid finns inom ramen för läraravtalen att utöka antalet studiedagar utöver de som avtalen medger. Därmed skulle sådan fortbildning konkurrera med annan fortbildning för lärare.

Att arbeta för att våld i nära relation upphör torde leda till samhällsekonomiska vinster på sikt, då det förebygger sjukskrivningar och främjar folkhälsa.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Om staden genom ett mer aktivt arbete mot våld i nära relation lyckas rädda individer, oftast kvinnor, från våld eller, i värsta fall, för tidig död, är detta livsavgörande för de som

utsätts. Att bli utsatt för våld eller dödligt våld måste betraktas som den yttersta formen av förtryck.

Alla barn har rätt till en trygg uppväxt, fri från våld. Att uppleva våld mellan sina föräldrar kan betraktas som en form av psykisk misshandel. Barnkonventionen stadgar att *konventionsstaterna ska vidta alla lämpliga lagstiftningsåtgärder, administrativa, sociala och utbildningsmässiga åtgärder för att skydda barnet mot alla former av fysiskt eller psykiskt våld, skada eller övergrepp, vanvård eller försumlig behandling, misshandel eller utnyttjande, inklusive sexuella övergrepp, medan barnet är i föräldrarnas eller den ena förälderns, vårdnadshavarens eller annan persons vård.*¹

Barnkonventionen stadgar vidare, på ett indirekt sätt, alla barns rätt till frihet från att uppleva våld mellan sina föräldrar; *Konventionsstaterna åtar sig att tillförsäkra barnet sådant skydd och sådan omvårdnad som behövs för dess välfärd, med hänsyn tagen till de rättigheter och skyldigheter som tillkommer dess föräldrar, vårdnadshavare eller andra personer som har juridiskt ansvar för barnet, och ska för detta ändamål vidta alla lämpliga lagstiftningsåtgärder och administrativa åtgärder.*² /.../ *Konventionsstaterna ska till det yttersta av sin förmåga säkerställa barnets överlevnad och utveckling.*³

Den 1 juli 2021 trädde ett nytt brott kallat barnfridsbrott i kraft. Brottet är placerat i 4 kap. 3 § brottsbalken (BrB). Syftet är att stärka det straffrättsliga skyddet för barn som bevittnar vissa brott mellan närstående eftersom dessa barn enligt forskning löper ökad risk att drabbas av både psykisk och fysisk ohälsa. Barnfridsbrottet gör det straffbart att låta ett barn bevittna vissa uppräknade brott i 3, 4, 6 och 12 kap. BrB samt straffbara försök till de angivna brotten. Brottet förutsätter att barnet är närstående eller tidigare närstående till både gärningspersonen och målsäganden i grundbrottet (det bevittnade brottet). Relationen mellan gärningspersonen och målsäganden i grundbrottet saknar betydelse. Brottet är gradindelat (ringa, normalgrad, grovt). Barnet som bevittnat brott blir målsägande och har rätt till biträde av särskild företrädare/målsägandebiträde.

Samverkan

Information har givits fackliga organisationer inom ramen för Facklig samverkansgrupp (FSG) den 11 oktober 2021. Dialog har också förts i utskottet för dialog och budget den 27 september 2021.

Bilagor

1. Begäran om yttrande över motion om att antal en nollvision mot våld i nära relation, stadsledningskontoret, inkommen till grundskoleförvaltningen den 10 juni 2021

¹ FN:s barnkonvention, § 19.

² Ibid, § 3.

³ Ibid, § 6.

Ärendet

Grundskolenämnden har att yttra sig över en motion om att anta en nollvision mot våld i nära relation (V). Grundskolenämndens yttrande ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast den 30 oktober 2021.

Beskrivning av ärendet

Motionen syftar till att staden ska arbeta mer aktivt mot våld i nära relation inom alla verksamheter. De delar i motionen som berör grundskoleförvaltningens verksamheter kan identifieras som;

- alla stadens verksamheter ska informera, uppmärksamma och uppmana till att reagera vid oro om våld (punkt ett),
- utbildningsinsatser ska genomföras för all stadens personal, en plan för löpande kompetensutveckling tas fram och handledning ges till chefer (punkt två), och
- ett våldsförebyggande perspektiv ska prägla alla stadens verksamheter (punkt fyra).

Förvaltningens bedömning

Grundskoleförvaltningen instämmer i motionärernas intention om ett samhälle fritt från våld i nära relation. Det är av stor vikt att samhället tar ansvar för att skydda de individer, oftast kvinnor, som utsätts. Barn som bevittnar våld mot sin förälder kan traumatiseras svårt och löpa risk att få egna psykiska problem, vilket kan drabba deras hälsa, skolgång och liv i övrigt.

Grundskoleförvaltningen menar vidare att våld i nära relation framför allt måste betraktas utifrån ett fokus på våldsutövare, det vill säga oftast män. Att utbildningsnämnderna, två socialnämnder och bostadsbolagen fått motionen för yttrande är förvisso relevant utifrån att många anställda är kvinnor, liksom att verksamheterna kommer i kontakt med målgrupper där våld förekommer. Men för att komma till rätta med faktiskt våldsutövande hos anställda i staden behöver förvaltningar där framför allt män arbetar ta ett större ansvar, såväl förebyggande som genom konkreta insatser.

I det följande redogör förvaltningen för hur förslagen i motionen skulle påverka grundskoleförvaltningens verksamhet.

Informera, uppmärksamma och uppmana till att reagera

Nollvisionen innebär att alla kommunens verksamheter ska informera, uppmärksamma och uppmana till att reagera vid oro om våld.

All personal i skolan omfattas redan idag av en plikt att anmäla till socialtjänsten om det finns en oro kring en elev. Förvaltningen arbetar med att förbättra rutinen för detta, bland annat för att åstadkomma lägre trösklar för att orosanmäla. Om grundskoleförvaltningens personal därtill ska informera, uppmärksamma och uppmana till att reagera även vid kännedom om våld riktat mot vuxna, exempelvis kolleger eller vårdnadshavare, behöver detta arbete breddas. All personal behöver därmed ytterligare kompetensutveckling, vilket grundskoleförvaltningen menar i så fall får genomföras mer begränsat än vad motionärerna föreslår (se resonemang nedan).

För grundskoleförvaltningens personal finns information på intranätet om hur man ska gå tillväga vid misstanke om att elever lever med våld i hemmet.

Utbildningsinsatser, löpande kompetensutveckling och handledning för chefer

Motionen föreslår att utbildningsinsatser ska genomföras för kommunens samtliga medarbetare och chefer. En plan för löpande kompetensutveckling för till exempel vård- och omsorgspersonal, skolpersonal och fritidsledare ska tas fram, liksom en handledning för chefer om hur man kan ställa frågor och agera vid misstanke om våldsutsatthet bland anställda.

Under socialförvaltning Centrum organiseras kompetenscentret Dialoga, som bland annat arbetar med insatser i hela staden för att motverka våld i nära relation och hedersrelaterat våld och förtryck. Under de senaste åren har ett flertal anställda från grundskoleförvaltningen, främst kuratorer och annan elevhälsopersonal, gått utbildningar hos Dialoga om våld i nära relation.

Den tid som lärare har till fortbildning och utveckling av undervisningen – det vill säga grundskolans huvuduppdrag – är begränsad av de avtal som reglerar lärarnas arbetstid. Det är långt ifrån givet att förvaltningens rektorer skulle bedöma det rimligt att prioritera en mer omfattande utbildning om våld i nära relation framför exempelvis utbildning kring undervisning av elever i behov av särskilt stöd eller språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt. Om förslaget om utbildningsinsatser och löpande kompetensutveckling blir verklighet, bedömer grundskoleförvaltningen att Dialoga fortsatt ska ha uppdraget att fortbilda personal inom grundskolan, och att uppdraget om heldagsutbildning därför i så fall ska endast omfatta elevhälsopersonal och rektorer.

Utöver utbildningsinsatser för rektorer och elevhälsopersonal bedömer grundskoleförvaltningen att den information som redan delges samtliga medarbetare inom ramen för det systematiska arbetsmiljöarbetet fortsatt fyller en viktig funktion. På samtliga APT får alla förvaltningens anställda årligen följande information:

Stöd i svåra situationer

Resurser i Göteborgs Stad:

- Kriscentrum för män: 031- 367 93 90
- Kriscentrum för kvinnor: 031- 365 93 80
- Barnahus: 031-367 93 95
- Stödcentrum för brottsutsatta 020-520 530
- Socialtjänstens mottagningsenhet i medarbetarens stadsdel/kommun

Övriga resurser:

- Kvinnofridslinjen: 020-50 50 50
- Gryning (heder) råd och stöd: 070-262 24 74

- Om du eller en kollega utsätts för våld i nära relationer eller hedersförtryck finns det hjälp att få
- Medarbetarstöd
 - Vägledning i arbets- och privatrelaterade frågor som medarbetare kan kontakta utan att gå via chef.
 - Telefon 031- 712 61 61, vardagar kl 06-24.

Hållbar stad – öppen för världen

I samband med informationen på APT kan också hänvisning till en fördjupande film göras, som ska finnas lättillgänglig på intranätet. Förvaltningen ser med fördel att en sådan film tas fram stadenövergripande, oavsett om föreliggande motion bifalles eller ej.

I det material som nya chefer inom grundskoleförvaltningen tillhandahåller finns en information om vart man som medarbetare kan vända sig om man är utsatt för hot

och/eller våld i nära relation. Ett sätt att arbeta vidare med detta kan vara att inkludera en fördjupad kunskap om våld i nära relation inom ramen för chefsintroduktionen. Frågan kring hot och våld i hemmet ställs i dagsläget när chef utreder ohälsa efter fyra korttidsfrånvarotillfällen enligt mallen i systemet Adato.

Våldsförebyggande perspektiv

Motionärerna föreslår att ett våldsförebyggande perspektiv ska integreras i ordinarie verksamhet i samtliga nämnder och styrelser men med särskilt fokus på socialnämnderna, utbildningsnämnderna samt kommunens bostadsbolag.

Förvaltningen vill betona att grundskolans kärnuppdrag – en undervisning av hög kvalitet för alla elever – är högst relevant utifrån att motarbeta våld i nära relation generellt och på lång sikt. Att klara skolan är en stark skyddsfaktor som möjliggör deltagande i samhället, hälsa och anställningsbarhet – faktorer som sannolikt bidrar till att minska risken för att våld uppstår och försvårar för våldsutövare att verka ostört.

Skolans värdegrundsuppdrag innebär vidare i sig ett våldsförebyggande perspektiv, som behöver upprättas dagligen genom ett välfungerande systematiskt kvalitetsarbete. Detta ska främja trygghet och en stimulerande lärmiljö i skolan. För en närmare, aktuell beskrivning av förvaltningens värdegrundsarbete hänvisas till kvalitetsrapporten för läsåret 20/21, som kommer att presenteras för nämnden innan jul. Att arbeta utifrån demokratiska grundprinciper om alla människors lika värde och okränkbarhet är ett långsiktigt och livsviktigt arbete för att förhindra att våld uppstår. Värdegrundsarbetet blir aldrig ”färdigt” utan behöver upprätthållas aktivt.

Grundskoleförvaltningen har ett särskilt team som arbetar strategiskt för att säkra att de mänskliga rättigheterna efterlevs i verksamheten, det så kallade MR-teamet. Utöver att arbeta brett för bland annat ökad jämställdhet i grundskolan, ingår också i teamets uppdrag att ha särskilt fokus på våld i nära relation (ViN) och hedersrelaterat våld och förtryck (HRV). Detta innebär bland annat följande:

- Bemanna stadenövergripande arbetsgrupp som leds av stadens kompetenscentrum för våld i nära relation och hedersrelaterat våld och förtryck. Gruppen sammankallas av Dialoga och samlar samordnare mot ViN i de olika socialförvaltningarna samt utbildningsförvaltningarna. Förmedla viktig information från dessa möten tillbaka till grundskoleförvaltningen samt presentera förvaltningens arbete mot ViN för arbetsgruppen.
- Bemanna den stadenövergripande arbetsgrupp som arbetat med särskilt fokus på ViN och ökade risker med anledning av Covid19.
- Samverka med elevhälsan och stämma av ovanstående mål och aktiviteter för att samordna insatser och se över ansvarsfördelningen och bemanningen av olika arbetsgrupper från MR respektive elevhälsa.
- Sprida informationskampanjer kring ViN och ViN kopplat till Covid-19 samt informationskampanjer som sker årligen i samband med skollov. Dessa kampanjer sprids i pedagogbrev, chefsbrev, administratörsbrev samt på intranätet.
- Synka förvaltningens MR-årshjul med Dialogas årshjul så att kampanjer från Dialogas sida kommer rätt i tiden för grundskoleförvaltningen, exempelvis de särskilda kampanjer som görs varje år i samband med skollov och som uppmärksammar risken med barn som inte återvänder till skolan efter lov.

- Samverkan med stadens Resursteam heder. Spridning av information om deras verksamhet i grundskoleförvaltningens kanaler och på den webbstödsida som MR-teamet tagit fram.
- Uppdatera material och information på MR-teamets webbstödsida. Där finns såväl aktuella föreläsningar som aktuellt stödmaterial.
- Kontakt med Länsstyrelsen och deras ansvariga för arbetet mot ViN och HRV. Spridning av deras material och föreläsningar i grundskoleförvaltningens kanaler.
- Kontakt med HR-avdelningen kring deras stöd för arbetet mot ViN. Presentation finns för APT med information om var medarbetare kan vända sig för råd och stöd om de är utsatta för våld.
- Planering och genomförande av grundskoleförvaltningens deltagande i kampanjen kring Orange day den 25 november. Leder arbetsgrupp som består av samordnare, HR och kommunikation från GSF och FSF samt elevhälsans professionsutvecklare för kuratorer. I samband med Orange day uppmärksammas det arbete som görs i förvaltningen och ute på skolorna när det gäller ViN och HRV. Skolors arbete lyfts på Intranätet och stödmaterial sprids till skolorna för att stötta lärare i att lyfta frågan med elever.
- Bemannar stadenövergripande arbetsgrupp mot HRV. I denna ingår polis, åklagare, utbildningsförvaltningarna med flera.
- Samverkan med Skolbio kring MR årshjul för att hitta skolbio som berör temat våld i nära relation.

Mot bakgrund av ovanstående, menar grundskoleförvaltningen att det våldsförebyggande perspektivet är omhändertaget oavsett om motionen bifalls eller inte.

Göteborgs Stad Grundskoleförvaltningen

Bengt Randén
Förvaltningsdirektör

Helena Sjöberg
Avdelningschef Styrning och ledning

Yttrande över motion av Jenny Broman (V), Frida Tånghag (V), Sara Carlsson Hägglund (V) och Johan Zandin (V) om att anta en nollvision mot våld i nära relation

§ 179, 0558/21

Beslut

Utbildningsnämnden beslutar

1. att avstyrka motionens förslag 1, 2 och 4 till beslut i Kommunfullmäktige.
2. att avstå från att yttra sig kring motionens förslag 3, 5 och 6 till beslut i Kommunfullmäktige.

Handling/ar

Tjänsteutlåtande 2021-65

Förvaltningens samverkansgrupp 2021-10-11

Yrkanden

2:e vice ordförande Anna-Klara Behlin (V) yrkar för (V) (MP) att motionen tillstyrks och att förslagen inarbetas i den kommande planen för arbetet mot våld i nära relationer för år 2021–2024.

Yrkandet i sin helhet biläggs protokollet som bilaga 1.

1:e vice ordförande Henrik Sjöstrand (M) yrkar, för (M) och (L), att utbildningsnämnden fattar beslut enligt tjänsteutlåtandet dvs att:

- avstyrka motionens förslag 1, 2 och 4 till beslut i Kommunfullmäktige.
- avstå från att yttra sig kring motionens förslag 3, 5 och 6 till beslut i Kommunfullmäktige.

Michelle Plavsich (D) yrkar bifall till yrkandet från (V) och (MP).

Utdrag ur protokoll

Sammanträdesdatum: 2021-10-19

Propositionsordning

Ordförande ställer förslagen mot varandra och finner att utbildningsnämnden fattar beslut enligt yrkande från (M) och (L).

Votering begärs och ska verkställas.

Omröstning

Godkänd voteringsproposition:

Ja för bifall till yrkande från (M) och (L)

Nej för bifall till yrkande från (V) och (MP)

Henrik Sjöstrand (M), Alfred Johansson(S), Pija Ekström (S), Mattias Tykesson (M), Daniel Havdelin (S) och Pär Gustafsson (L) röstar Ja (6)

Anna-Klara Behlin (V), Michelle Plavsich (D) och Aida Badeli (MP) röstar Ja (3)

Ordförande finner att utbildningsnämnden fattar beslut enligt tjänsteutlåtandet.

Protokollsutdrag skickas till

Stadsledningskontoret

Dag för justering

2021-10-22

Vid protokollet

Sekreterare

Britta Ryding

Ordförande

Pär Gustafsson

Justerande

Anna-Klara Behlin

Yrkande

(V och MP med instämmande av Fi)

2021-10-19

Ärende 13

Yrkande angående – Yttrande över motion av Jenny Broman (V), Frida Tånghag (V), Sara Carlsson Hägglund (V) och Johan Zandin (V) om att anta en nollvision mot våld i nära relation

Förslag till beslut

I utbildningsnämnden:

Motionen tillstyrks och förslagen inarbetas i den kommande planen för arbetet mot våld i nära relationer för år 2021–2024

Yrkandet

Vi rödgrönrosa anser att staden inte gör tillräckligt när det kommer till att bekämpa mäns våld mot kvinnor. De förslag som lyfts är relevanta. Samtidigt delar vi förvaltningens uppfattning om att det inte gynnar arbetet att ha separata planer och program. Vi anser dock att motionen ska bifallas och att förslagen som lyfts kan inarbetas i den plan mot våld i nära relationer som är under framtagande. Att avstyrka motionen signalerar att formaliafrågor är viktigare än att faktiskt bekämpa mäns våld mot kvinnor och det vore synd om det blir utbildningsnämndens beslut.

Tjänsteutlåtande Nr: 2021-65

Utfärdat 2021-09-29

Diarienummer 0558/21

Handläggare

Katarina Högfeldt

Telefon: 031-367 00 36

E-post: katarina.hogfeldt@educ.goteborg.se

Yttrande över motion av Jenny Broman (V), Frida Tånghag (V), Sara Carlsson Hägglund (V) och Johan Zandin (V) om att anta en nollvision mot våld i nära relation

Förslag till beslut

I Utbildningsnämnden

1. Att avstyrka motionens förslag 1, 2 och 4 till beslut i Kommunfullmäktige.
2. Att avstå från att yttra sig kring motionens förslag 3, 5 och 6 till beslut i Kommunfullmäktige.

Sammanfattning

Stadsledningskontoret har överlämnat remiss angående motion av Jenny Broman (V), Frida Tånghag (V), Sara Carlsson Hägglund (V) och Johan Zandin (V) om att anta en nollvision mot våld i nära relation, handling 2021 nr 137 till utbildningsnämnden för yttrande. Yttrandet ska vara stadsledningskontoret tillhanda senast 2021-10-30.

Motionärerna anser att det nu är dags att insatser mot mäns våld mot kvinnor ges högsta prioritet. Det behövs långsiktiga och ihärdiga insatser för att förebygga våld, för att ge snabbt stöd till våldsutsatta, och för att förhindra att våldet eskalerar. De föreslår därför att Göteborg antar en nollvision mot våld i nära relationer, en vision som ska genomsyra arbetet i hela staden.

Utbildningsförvaltningen är i grunden positiv till en nollvision mot våld i nära relationer, men bedömer att de förslag och aktiviteter som förslås bör omhändertas i Göteborgs stads plan för arbetet mot våld i nära relationer för åren 2021 – 2024 som är under framtagande. Utbildningsförvaltningen bedömer också att det våldsförebyggande perspektivet är idag en integrerad del i utbildningsnämndens ordinarie verksamhet.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår förvaltningen utbildningsnämnden att avstyrka motionens förslag 1, 2 och 4 till beslut i Kommunfullmäktige.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Utbildningsinsatser för samtliga medarbetare och chefer i staden och den löpande kompetensutveckling som föreslås av motionärerna skulle rendera kostnader, men de är i utifrån förslaget svåra att bedöma storleken på.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Skolan har en viktig uppgift i att förmedla demokratiska värderingar och undervisa i mänskliga rättigheter och relationer. Genom att eleverna få syn på olika normsystem som präglar vår vardag kan eventuella stereotypa föreställningarna om kön och värderingar som eleverna bär med sig utmanas. Att arbeta främjande för att skapa ett klimat som förhindrar att våld utövas och att samtidigt ha verkningsfulla förebyggande metoder mot alla former av våld är av stor vikt. Att öka tryggheten ger goda förutsättningar för studiero, lärande och skolresultat. Ett sådant arbete överensstämmer väl med barnkonventionens grundläggande och vägledande principer i huvudartiklarna 2, 3, 6, och 12. Personal som arbetar i skolan och träffar elever dagligen har en unik möjlighet när det kommer till att upptäcka utsatta ungdomar och hjälpa dem att komma i kontakt med ansvariga myndigheter, vilket är i linje med artikel 19 om barnets rätt att skyddas mot våld från föräldrar eller andra vårdnadshavare och artikel 34 om barnets rätt att skyddas mot alla former av sexuella övergrepp.

Samverkan

Tjänsteutlåtandet samverkas med de fackliga organisationerna i FSG den 21-10-11.

Bilagor

1. Motion av Jenny Broman (V), Frida Tånghag (V), Sara Carlsson Hägglund (V) och Johan Zandin (V) om att anta en nollvision mot våld i nära relation.

Ärendet

Stadsledningskontoret har överlämnat remiss angående motion av Jenny Broman (V), Frida Tånghag (V), Sara Carlsson Hägglund (V) och Johan Zandin (V) om att anta en nollvision mot våld i nära relation, handling 2021 nr 137, till utbildningsnämnden för yttrande. Utbildningsnämndens yttrande ska vara stadsledningskontoret tillhanda senast 2021-10-30.

Beskrivning av ärendet

Motionärerna Jenny Broman (V), Frida Tånghag (V), Sara Carlsson Hägglund (V) och Johan Zandin (V) skriver att statistik och signaler från civilsamhället visar att det på den senaste tiden har det skett en ökning av våldsbrott i nära relationer i Göteborg.

Motionärerna anser att det nu är dags att insatser mot mäns våld mot kvinnor ges högsta prioritet. Det behövs långsiktiga och ihärdiga insatser för att förebygga våld, för att ge snabbt stöd till våldsutsatta, och för att förhindra att våldet eskalerar. De föreslår därför att Göteborg antar en nollvision mot våld i nära relationer, en vision som ska genomsyra arbetet i hela staden.

Motionärerna menar att behovet av ökad kompetens är stort, både inom socialtjänsten som möter hjälpsökande och inom andra delar av kommunens verksamheter där våld skulle kunna upptäckas tidigt. Vidare föreslås att kommunens chefer behöver få mer stöd i hur de kan ställa frågor och ha samtal med medarbetare de misstänker är utsatta för våld.

Kommunfullmäktige föreslås besluta att:

1. Göteborgs stad antar en nollvision mot våld i nära relationer. Det innebär bland annat att alla kommunens verksamheter ska informera, uppmärksamma och uppmana till att reagera vid oro om våld.
2. Utbildningsinsatser ska genomföras för kommunens samtliga medarbetare och chefer. En plan för löpande kompetensutveckling för till exempel vård- och omsorgspersonal, skolpersonal och fritidsledare ska tas fram. En handledning för chefer ska tas fram om hur man kan ställa frågor och agera vid misstanke om våldsutsatthet bland anställda.
3. Tryggare boendesituation för våldsutsatta. Fastighetsnämnden får i uppdrag att ta fram åtgärder för att minska väntetider till eget boende efter att ha haft boende via kvinnojour eller andra skyddade boenden, samt söka samarbeten med privata fastighetsägare och civilsamhället.
4. Integrera nollvisionen i ordinarie verksamhet. Ett våldsförebyggande perspektiv ska integreras i den ordinarie verksamheten i samtliga nämnder och styrelser men med särskilt fokus på socialnämnderna, utbildningsnämnderna samt kommunens bostadsbolag.
5. Socialnämnderna får i uppdrag att se över det systematiska arbetet mot våld i nära relationer för att försöka identifiera samverkan, arbetssätt och metoder som når fler individer som drabbats av våld i nära relationer, inklusive hur juridiskt och ekonomiskt stöd kan erbjudas.
6. Socialnämnderna får i uppdrag att identifiera fler insatser och metoder riktade mot våldsutövaren. Detta bör ske i dialog med relevanta organisationer ur civilsamhället.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen yttrar sig utifrån sitt verksamhetsområde och överlåter till Socialnämnderna och Fastighetsnämnden att yttra sig om punkterna 3, 5 och 6 bland förslag till beslut, eftersom de är direkt riktade till dem.

Utbildningsförvaltningen är i grunden positiva till en nollvision mot våld i nära relationer, men konstaterar att sedan tidigare finns *Göteborgs stads plan för arbetet mot våld i nära relationer*. En ny plan för stadens arbete mot våld i nära relation för åren 2021-2024 är just nu under framtagande, den typ av åtgärder och insatser som motionen föreslår under punkt 1 och 2 bland förslag till beslut bör enligt förvaltningen omhändertas i den processen. Där även en tilldelning av ansvar till berörda nämnder eller styrelser samt metod för uppföljning ingår.

Motionärerna skriver att insatser bör pågå och utvecklas systematiskt över lång tid. På utbildningsförvaltningen sker ett kontinuerligt värdegrunds- och likabehandlingsarbete som är systematiskt och målinriktat, men varje skolenhet ska utgå från den egna kontexten och utforma insatser och åtgärder utifrån de behov som finns i den egna verksamheten. Arbetet med att motverka alla former av våld behöver vara en del av det systematiska kvalitetsarbetet men bilden är komplex. Våld och kränkningar, påverkar främst många flickor men även pojkar och transungdomar samt icke-binära. Alla former av våld i skolan, oavsett vem som är förövaren och vem som drabbas, måste motarbetas och förebyggas. Enligt skollagen och diskrimineringslagen måste skolan arbeta aktivt för att förebygga och förhindra att elever utsätts för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Genom skolans *Plan mot diskriminering och kränkande behandling* ska rektor bedriva ett förebyggande och främjande och åtgärdande arbete för att motverka diskriminering och kränkande behandling. En skola som aktivt motverkar och förebygger alla former av våld är en tryggare och bättre skola för alla.

Utbildningen i skolan ska utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna. I flera kurs- och ämnesplaner är kunskap om mänskliga rättigheter, jämställdhet, kön, sexualitet och relationer viktiga delar för att förstå ämnet som helhet. Detta ger förutsättningar för att arbeta med frågor som rör osunda maskulinitetsnormer, attityder och våldsproblematisering.

Personal som arbetar i skolan och träffar elever dagligen har en unik möjlighet att bygga tillitsfulla relationer samt att upptäcka utsatta ungdomar och hjälpa dem att komma i kontakt med ansvariga myndigheter. När varningssignaler uppmärksammas om att en elev kan vara utsatt för våld i hemmet eller annan oro identifieras är skolpersonal skyldig att anmäla till socialtjänsten (14 kap. 1§ SoL). Det är socialtjänstens uppgift att göra bedömningar och utredning utifrån den anmälan som lämnas.

Utbildningsförvaltningen anser att det våldsförebyggande perspektivet, som omnämns under punkt 4 bland förslag till beslut, är idag en integrerad del i utbildningsnämndens ordinarie verksamhet.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår förvaltningen utbildningsnämnden att avstyrka motionens förslag 1, 2 och 4 till beslut i Kommunfullmäktige.

Tomas Berndtsson
Förvaltningsdirektör

Maija Söderström
Avdelningschef

Yttrande till kommunstyrelsen över motion av Jenny Broman (V), Frida Tånghag (V), Sara Carlsson Hägglund (V) och Johan Zandin (V) om att anta en nollvision mot våld i nära relation

§ 266, 3542/21

Beslut

Fastighetsnämnden beslutar i enlighet med yrkande från KD, M, L och D:

1. Fastighetsnämnden avstyrker motionen om att anta en nollvision mot våld i nära relation och översänder yrkandet som eget yttrande till kommunstyrelsen.

Tidigare behandling

Bordlagt 2021-10-18, § 237

Handlingar

Fastighetskontorets tjänsteutlåtande 2021-10-18

Yrkande KD, M, L, D den 2021-11-12

Justerat yrkande V, MP den 2021-11-15

Yrkande V, MP den 2021-10-15 återtas

Yrkanden

Mats Ahdrian (KD) och Patrik Höstmad (D) yrkar bifall till yrkande från KD, M, L och D

Bobbo Malmström (V) yrkar bifall till justerat yrkande från V och MP

Robert Hammarstrand (S) yrkar bifall till kontorets förslag

Propositionsordning

Ordföranden Mats Ahdrian meddelar att sitt eget yrkande är huvudförslag.

Ordföranden Mats Ahdrian ställer proposition på yrkandena och finner att nämnden beslutat bifalla yrkande från KD, M, L och D.

Reservation

Thomas Larsson (MP) och Bobbo Malmström (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Justering

Denna paragraf förklaras omedelbart justerad.

Protokollsutdrag skickas till

Kommunstyrelsen

Dag för justering

2021-11-15

Vid protokollet

Sekreterare

Peter Kim

Ordförande
Mats Ahdrian

Justerande
Thomas Larsson

Yrkande

KD, M, L, D

2021-11-12

Ärende 9

Yrkande angående – Yttrande till kommunstyrelsen över motion av Jenny Broman (V), Frida Tånghag (V), Sara Carlsson Hägglund (V) och Johan Zandin (V) om att anta en nollvision mot våld i nära relation.

Förslag till beslut

I fastighetsnämnden:

1. Fastighetsnämnden avstyrker motionen om att anta en nollvision mot våld i nära relation och översänder yrkandet som eget yttrande till kommunstyrelsen.

Yrkandet

Allt för många människor drabbas av våld i nära relationer som är en extrem kränkning och inskränkning på den enskildes frihet. Kränkningen är lika allvarlig oavsett vad offret har för könsidentitet. De allra flesta offren för våld i nära relationer är dock kvinnor, och de allra flesta förövare är män. Motionens intentioner är goda. Idag pågår det dock ett arbete med *Ny plan för Göteborgs Stad mot våld i nära relationer 2021–2024*. Förslaget till ny plan mot våld i nära relationer syftar till att ytterligare stärka utvecklingen av arbetet på området och har identifierade mål och aktiviteter, däribland aktiviteter för att öka medvetandet om våld i nära relationer samt de tre våldsförebyggande förändringsprinciperna enligt WHO. Utöver den nya planen sker ett arbete i enlighet med det motionen föreslår genom olika förvaltningars grunduppdrag och uppdrag från kommunfullmäktiges budget samt genom det faktum att staden arbetar utifrån de lagar och föreskrifter som finns på området.

På sammanträdet i fastighetsnämnden den 15 november kommer det ges en dragning om hur processen med att ta fram bostäder åt våldsutsatta ser ut idag och var i processen väntetid främst kan uppstå. Vidare kommer socialförvaltningarna att ge Fastighetsnämnden en fördjupad dragning i frågan första kvartalet 2022. Innan eventuella uppdrag ges är det viktigt att nämnden får ta del av denna information för att på bästa sätt kunna hålla samman arbetet och ta nästa steg. Om en nollvision ska tas fram är det viktigt att det harmoniserar och införlivas med det redan pågående arbetet och införlivas i planen mot våld i nära relationer. Med hänvisning till ovan avstyrker vi motionen.

Yrkande angående *Yttrande till kommunstyrelsen över motion av Jenny Broman (V), Frida Tånghag (V), Sara Carlsson Hägglund (V) och Johan Zandin (V) om att anta en nollvision mot våld i nära relation*

Förslag till beslut

Fastighetsnämnden tillstyrker motionen.

Motivering

Motionen förslår ett batteri av åtgärder för att stärka arbetet mot våld i nära relationer. Vi håller med motionärerna om att våld i nära relationer är ett stort samhällsproblem som behöver angripas från flera håll samtidigt. Både med informationssatsningar och utbildning men också med väldigt konkreta saker som exempelvis bostäder.

Det är inte rimligt att en enda kvinna ska välja att stanna kvar i en destruktiv relation av oro för att bli hemlös. Här krävs att samhället tar sitt ansvar och garanterar rätten till en bostad för den som utsätts för våld av en närstående.

Vi har fått rapporter om att det idag är problem med långa väntetider på eget boende för kvinnor och barn som befinner sig på kvinnojourer eller i andra former av skyddat boende. Vi föreslog därför på Fastighetsnämnden 2021-10-18 en genomgång i nämnden kring hur processen ser ut idag och var väntetid främst uppstår. Är det tiden fram till en godkänd remiss och vad kan i så fall göras för att den skall kortas? Vilka krav ställs på en remiss för att den skall godkännas och kan den processen förbättras? Eller handlar det främst om tiden för att få fram en bostad efter att en remiss godkänts och vad kan i så fall göras för att korta den tiden?

I tjänsteutlåtandet nämns att prioriteringen mellan hushåll i den breda gruppen hemlösa personer är en politisk fråga och att prioriteringen av en grupp kan komma att innebära en försvårande situation för andra hushåll då antalet tillgängliga lägenheter med kommunalt kontrakt är begränsat. Men samtidigt skrivs att Fastighetskontoret bedömer att antalet lägenheter som fastighetsnämnden erhåller sammantaget bidrar till att verksamheten med förtur till bostad motsvarar behoven.

Om det begränsade antalet tillgängliga lägenheter med kommunalt kontrakt står i vägen för möjligheten att korta väntetiden till en egen bostad för personer som utsätts för våld i en nära situation så är det rimligen så att antalet tillgängliga lägenheter behöver öka. Detta kan göras på flera sätt. Kontoret kan äska fler lägenheter från allmännyttans bestånd. De privata fastighetsägarna kan bidra med fler bostäder. Kontoret kan köpa in fler bostäder som kan användas till detta ändamål, och samtidigt sluta sälja lägenheter och hus som hade kunnat användas till denna grupp. Eller genom en kombination av dessa och andra åtgärder.

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2021-10-18

Diarienummer 3542/21

Handläggare

Lukas Jonsson

Telefon: 031-3681201

E-post: lukas.jonsson@fastighet.goteborg.se

Yttrande till kommunstyrelsen över motion av Jenny Broman (V), Frida Tånghag (V), Sara Carlsson Hägglund (V) och Johan Zandin (V) om att anta en nollvision mot våld i nära relation

Förslag till beslut

I fastighetsnämnden

1. Fastighetsnämnden avstår från att ta ställning till motionens förslag.
2. Tjänsteutlåtandet översänds till kommunstyrelsen som fastighetsnämndens yttrande över motionen.

Sammanfattning

I motionen av Jenny Broman (V), Frida Tånghag (V), Sara Carlsson Hägglund (V) och Johan Zandin (V) föreslås att Göteborgs Stad bland annat antar en nollvision mot våld i nära relation och att utbildningsinsatser ska genomföras för kommunens samtliga medarbetare och chefer. Vidare föreslås att fastighetsnämnden får i uppdrag att ta fram åtgärder för att minska väntetider till eget boende efter att ha haft boende via kvinnojour eller andra skyddade boenden, samt söka samarbeten med privata fastighetsägare och civilsamhället.

Fastighetskontoret kan inte bedöma de konkreta effekterna av att anta en nollvision mot våld i nära relation och kan därför inte ta ställning till förslaget. Kontoret anser att motionens förslag avseende antagandet av en nollvision mot våld i nära relation bör samordnas med eller omhändertas inom ramen för arbetet med framtagandet av Göteborgs Stads plan mot våld i nära relationer 2021-2024. Detta för att bidra till en så samordnad styrning inom området som möjligt.

Vad gäller förslag 3 bedömer fastighetskontoret att prioriteringarna mellan hushåll inom den breda gruppen hemlösa hushåll är en politisk fråga. Fastighetskontoret har därför inget att erinra i frågan om vilket hushåll som bör prioriteras över ett annat. Antalet tillgängliga lägenheter med kommunalt kontrakt är begränsat och fastighetskontoret vill därför uppmärksamma att prioriteringen av en grupp hushåll kan komma att innebära en försvårande situation för andra hushåll.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Fastighetskontoret kan inte konkret bedöma de ekonomiska konsekvenserna av motionens förslag, men bedömer att utbildningsinsatser för samtliga medarbetare och chefer inom Göteborgs Stad kan komma att uppgå till betydande kostnader, något som rimligen får hanteras inom ramen för den ordinarie budgetprocessen.

Bedömning ur ekologisk dimension

Fastighetskontoret har inte funnit några särskilda aspekter på motionen utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Länsstyrelsen i Västra Götalands län konstaterar i den regionala bostadsmarknadsanalysen att bristen på bostäder riskerar att leda till konsekvenser för trygghet och utsatthet för olika grupper på bostadsmarknaden. En sammanställning från Hyresgästföreningen visat att många unga kvinnor blir utsatta på andrahandsmarknaden genom sexuella trakasserier när de har varit inneboende eller att bostäder erbjuds mot sexuell ersättning. Bristen på bostäder kan också vara en kvarhållande faktor för individer som lever i utsatthet för våld i nära relation. Detta särskilt då en del av våldet kan bestå i ekonomiskt våld, vilket innebär att våldsutövaren har kontroll över den utsattes ekonomi och därmed begränsar dennes frihet och rörlighet på bostadsmarknaden. Våldet och de begränsade möjligheterna att byta bostad påverkar också barn och unga som lever i dessa hushåll.

Enligt en kartläggning genomförd av Socialstyrelsen framkommer det också att bostadsbristen kan leda till att personer i behov av skyddat boende avvisas eller att dessa blir kvar längre i det skyddade boendet.

Bilagor

1. Motionen

Ärendet

I motionen av Jenny Broman (V), Frida Tånghag (V), Sara Carlsson Hägglund (V) och Johan Zandin (V) föreslås att Göteborgs Stad bland annat antar en nollvision mot våld i nära relation och att denna ska integreras i ordinarie verksamhet. Det föreslås att utbildningsinsatser ska genomföras för kommunens samtliga medarbetare och chefer.

Vidare föreslås att fastighetsnämnden får i uppdrag att ta fram åtgärder för att minska väntetider till eget boende efter att ha haft boende via kvinnojour eller andra skyddade boenden, samt söka samarbeten med privata fastighetsägare och civilsamhället.

Yttrande ska lämnas till kommunstyrelsen senast den 30 oktober 2021.

Förvaltningens bedömning

Överväganden gällande förslag 1 och 4

Fastighetskontoret kan inte bedöma de konkreta effekterna av att anta en nollvision mot våld i nära relation och kan därför inte ta ställning till förslaget. Kontoret vill dock uppmärksamma det pågående arbetet med framtagandet av Göteborgs Stads plan mot våld i nära relationer 2021-2024, som ska återrapporteras till kommunstyrelsen senast den 30 november 2021. Fastighetskontoret bedömer att en eventuell nollvision enligt motionens förslag samordnas med eller omhändertas inom ramen för arbetet med framtagandet av planen. Detta för att bidra till en så samordnad styrning inom området som möjligt.

Överväganden gällande förslag 2

Fastighetskontoret kan inte konkret bedöma de ekonomiska konsekvenserna, men bedömer att utbildningsinsatser för samtliga medarbetare och chefer inom Göteborgs Stad kan komma att uppgå till betydande kostnader, något som rimligen får hanteras inom ramen för den ordinarie budgetprocessen.

Överväganden gällande förslag 3

Vad gäller förslag 3, som innebär att fastighetsnämnden får i uppdrag att ta fram åtgärder för att minska väntetiderna till eget boende efter att ha haft boende via kvinnojour eller annat skyddat boende, vill fastighetskontoret lämna följande kommentar.

Fastighetsnämnden arbetar, i samverkan med bland annat fastighetsägare och socialtjänst, bland annat att genom kommunala kontrakt ordna bostad för hushåll som av olika sociala eller medicinska orsaker inte kan ordna bostad på egen hand. Dessa hushåll befinner sig i hemlöshet och en utsatt situation av olika anledningar.

Fastighetskontoret vill uppmärksamma att väntetiderna från godkänd remiss till inflyttning i lägenhet med kommunalt kontrakt är cirka tre månader, vilket är lågt i ett historiskt perspektiv. Väntetiderna kan dock variera i såväl det enskilda fallet som över tid. Om ärenden som rör våld i nära relation ska prioriteras framför andra godkända remitterade ärenden skulle nuvarande arbets sätt behöva ändras.

Ansvaret för att skapa en tryggare boendesituation för våldsutsatta vilar på flera nämnder och styrelser, såväl kortsiktigt som långsiktigt, det vill säga den akut uppkomna situationen och den efterföljande perioden. Fastighetsnämnden har möjlighet att, genom kommunala kontrakt, hjälpa våldsutsatta personer till en tryggare boendesituation långsiktigt. Kontoret har idag riktlinjer och rutiner kring möjlighet av bortval av område,

bortval av lägenhet belägen på bottenvåning/markplan. Därtill finns kommunsamverkan för dem som inte bedöms kunna bo kvar i Göteborg.

Fastighetskontoret bedömer att prioriteringarna mellan hushåll inom denna breda grupp hushåll är en politisk fråga och kontoret har därför inget att erinra i frågan om vilket hushåll som bör prioriteras över ett annat. Antalet tillgängliga lägenheter med kommunalt kontrakt är begränsat och fastighetskontoret vill därför uppmärksamma att prioriteringen av en grupp hushåll kan komma att innebära en försvårande situation för andra hushåll. Fastighetskontoret äskar lägenheter för kommunala kontrakt från allmännyttan, medan de privata fastighetsägarna bidrar med lägenheter huvudsakligen genom åtaganden och villkor som ställs i samband med markanvisningar. Ett fåtal större privata fastighetsägare bidrar därutöver med ett antal lägenheter per år utan särskild koppling till markanvisningsavtal. Fastighetskontoret bedömer att antalet lägenheter som fastighetsnämnden erhåller genom ovanstående förfarande sammantaget bidrar till att verksamheten med förtur till bostad motsvarar behoven.

Vad gäller förslaget att söka samarbeten med privata fastighetsägare och civilsamhället är kontorets uppfattning att samverkan idag fungerar tillfredsställande. Flera fastighetsägare har undertecknat samarbetsavtalet och bidrar därigenom till att hjälpa våldsutsatta personer.

Överväganden gällande förslag 5 och 6

Eftersom förslagen riktar sig till socialnämnderna har fastighetskontoret inga synpunkter att lämna på förslagen.

Martin Öbo
Fastighetsdirektör

Peter Kim
Avdelningschef